

RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE PEKARSKE DJELATNOSTI

Nikolić, Ivana

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:892704>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-04**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)



**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE
PEKARSKE DJELATNOSTI**

Mentor:

Izv. prof. dr.sc. Aljinović Barać Željana

Student:

Nikolić Ivana

Split, prosinac, 2017.

SADRŽAJ:

1. UVOD	4
2. REGULATORNI OKVIR RAČUNOVODSTVA	6
2.1. Zakon o računovodstvu.....	6
2.2. Pravilnik o strukturi i sadržaju financijskih izvještaja	8
2.3. Zakon o porezu na dobit	9
2.4. Zakon o zaštiti potrošača	9
2.5. Zakon o trgovini.....	9
2.6. Zakon o porez na dodanu vrijednost.....	10
3. RAČUNOVODSTVENI ASPEKTI DJELATNOSTI PROIZVODNJE KRUHA	11
3.1. Definicija proizvodnje	11
3.2. Vrednovanje zaliha sirovina i materijala	12
3.3. Evidentiranje utroška sirovina i materijala	12
3.4. Sustavi obračuna troškova.....	14
3.5. Kalkulacije	17
3.6. Prodaja i povrat gotovih proizvoda	17
3.7. Pokazatelji poslovanja	19
4. KOMPARATIVA ANALIZA PODUZEĆA U DJELATNOSTI PROIZVODNJE KRUHA	24
4.1. Analiza uzorka i metodologija istraživanja.....	24
4.2. Pokazatelji likvidnosti.....	24
4.3. Pokazatelji zaduženosti	32
4.4. Pokazatelji aktivnosti	36
4.5. Pokazatelji ekonomičnosti.....	41
4.6. Pokazatelji profitabilnosti.....	43
4.7. Horizontalna analiza godišnjih financijskih izvještaja	46
4.8. Vertikalna analiza godišnjih financijskih izvještaja	54
4. ZAKLJUČAK	66
LITERATURA	65

SAŽETAK.....	68
SUMMARY.....	69
POPIS TABLICA.....	70

1.UVOD

Tema ovoga rada je računovodstveno praćenje pekarske djelatnosti koje se zapravo bitno razlikuje od računovodstvenog priznavanja i mjerenja poslovnih promjena u odnosu na druge djelatnosti. Problem istraživanja ovoga rada je izračun pokazatelja poslovanja za 30 odabranih poduzeća iz pekarske djelatnosti te izrada vertikalne i horizontalne analize godišnjih financijskih izvještaja za 2014. i 2015. godinu.

Cilj ovog završnog rada je prikazati specifičnosti računovodstvenih evidencija pekarske djelatnosti proizvodnje kruha i na temelju analize putem pokazatelja te horizontalne vertikalne analize financijskih izvještaja donijeti zaključke o poslovanju odabranih poduzeća.

Metode istraživanja koje će biti korištene u ovom radu su: metoda kompilacije, metoda računovodstvenog priznavanja, metoda komparacije, metoda deskripcije, metoda sinteze i analize.

Metoda kompilacije – preuzimanje stavova, opažanja i spoznaja koji su rezultat tuđih znanstveno -istraživačkih radova. U ovom završnom radu biti će korištene spoznaje autora o regulatornom okviru računovodstva proizvodnje, o računovodstvenim aspektima pekarske djelatnosti, o računovodstvenom praćenju proizvodnje i sl.

Metoda računovodstvenoga priznavanja – proces uvrštavanja stavki koje udovoljavaju definiciji i zadovoljavaju kriterije za priznavanje u financijske izvještaje. Stavke prihoda i rashoda u financijskom izvještajima koje će biti prikazane u ovom radu priznate su prema načelu nastanka događaja, načelu opreznosti te sučeljavanja prihoda i rashoda. Prihodi se priznaju kada postoji vjerojatnost da će doći do priljeva budućih ekonomskih koristi u poduzeće, dok se rashodi priznaju kada postoji vjerojatnost da će doći do odljeva ekonomskih koristi iz poduzeća.

Mjerenjem se utvrđuju iznosi po kojima se prikazuju i iskazuju elementi financijskih izvještaja. Prihodi i rashodi se priznaju kada se njihov iznos može pouzdano izmjeriti.

Metoda komparacije uspoređuju se srodne pojave tj. uspoređuju se sličnosti u njihovom ponašanju odnosno razlike koje se javljaju između njih. U ovom radu uspoređivati će se pokazatelji likvidnosti, pokazatelji zaduženosti, pokazatelji profitabilnosti, pokazatelji aktivnosti i pokazatelji ekonomičnosti koji su izračunati za odabrana poduzeća na temelju podataka iz 2014. i 2015. godine.

Metoda deskripcije postupak jednostavnog opisivanja činjenica, procesa, predmeta. U radu će biti opisano računovodstvo proizvodnje kruha, praćenje zaliha u proizvodnji, praćenje troškova te prodaja i povrat proizvoda.

Metoda analiza raščlanjivanjem složenih pojmova, sudova i zaključaka na jednostavnije dijelove postiže se lakše razumijevanje. Metodom analize analizirati će se financijski izvještaja odabranih poduzeća.

Metoda sinteze predstavlja postupak znanstvenog istraživanja i objašnjavanja stvarnosti putem sinteze jednostavnih sudova u složenije. Metodom sinteze povezati će se važne činjenice iz literature te rezultati praktičnog dijela.

U uvodom dijelu rada se definira problem istraživanja, ciljevi istraživanja, te se navode metode koje će biti korištene u istraživanju.

Nakon uvoda, slijedi poglavlje u kojem će se iznijeti regulatorni okvir računovodstva.

Sljedeće poglavlje se odnosi na računovodstvene aspekte proizvodnje kruha od nabave sirovina, metoda utroška i vrednovanja zaliha, kalkulacija troškova te prodaje i povrata gotovih proizvoda.

Nakon računovodstvenih aspekata pekarske djelatnosti, slijedi poglavlje koje se odnosi na komparativnu analizu odabranih poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, gdje su izračunati određeni pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, profitabilnosti, aktivnosti te će biti prikazana vertikalna i horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka za promatrana poduzeća.

Posljednji dio rada se odnosi na zaključak, gdje će biti iznesen kratak pregled i zaključci iz rada.

2. REGULATORNI OKVIR RAČUNOVODSTVA

Osnovni razlozi obveze vođenja računovodstva su utvrđivanje rezultata ekonomskih aktivnosti te kontrola zakonitosti tih aktivnosti. Na temelju računovodstva koje vode subjekti državni organi kontroliraju odvijaju li se ekonomske aktivnosti u skladu s propisima.¹

U ovom poglavlju biti će navedeni i opisani zakoni koji uređuje računovodstvo poduzetnika.

2.1. Zakon o računovodstvu

Zakonom o računovodstvu se uređuje poslovanje poduzetnika, njihovo razvrstavanje, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, izvještaj o plaćanjima javnom sektoru, revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, Registar godišnjih financijskih izvještaja te obavljanje nadzora.²

Obveznici primjene Zakona o Računovodstvu su:³

- Trgovačka društva
- Pravne i fizičke osobe obveznici poreza na dobit
- Poslovna jedinica poduzetnika sa sjedištem u drugoj državi članici ili trećoj državi ako prema propisima te države ne postoji obveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvještaja, te poslovna jedinica poduzetnika iz države članice ili treće države koji su obveznici poreza na dobit sukladno propisima kojima se uređuju porezi
- Podružnica inozemnih poduzetnika u Republici Hrvatskoj, ako ista nije poslovna jedinica, kako je određeno propisima kojima se uređuju trgovačka društva.

Poduzetnici se u smislu ovoga zakona razvrstavaju na mikro, male, srednje i velike poduzetnike ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi

¹ Belak, V. (2006.): Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zgombić & partneri, Zagreb, str. 3.

² Narodne novine: Zakon o računovodstvu, Narodne novine, Zagreb, br. 78/15-78/15, čl.1.

³ Isto, čl.4.

poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji. Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici su:⁴

- Iznos ukupne aktive
- Iznos prihoda
- Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine

Poduzeća analizirana i prikazana u ovom radu pripadaju grupi mikro poduzetnika. Odnosno to su oni poduzetnici čije granične vrijednosti pokazatelja ne prelaze dva od sljedeća tri uvjeta:⁵

-ukupna aktiva 2.600.000,00 kuna

- prihod 5.200.000,00 kuna

- prosječan broj ranika tijekom poslovne godine -10 radnika.

Analizirana poduzeća kao obveznici Zakona o računovodstvu dužna su sastavljati sljedeće poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga te pomoćne knjige.

Dnevnik predstavlja poslovnu knjigu u koju se poslovne promjene nastale u izvještajnom razdoblju unose kronološki. Dnevnik može biti organiziran kao jedinstvena poslovna knjiga ili kao više poslovnih knjiga koje su namijenjene za evidenciju pojedinih promjena na skupinama bilančnih zapisa ili za izvanbilančne zapise.⁶

Glavna knjiga je sustavna evidencija nastalih poslovnih promjena koje su nastale na financijskom položaju i uspješnosti poslovanja u određenom izvještajnom razdoblju. Ako poduzetnik koristi pomoćne knjige dužan je ažurno prenositi proknjižene promjene u glavnu knjigu.⁷ Pomoćne knjige koje se odnose na imovinu u materijalnom obliku iskazuju se u novčanim iznosima i količinama.⁸

Ako se poslovne knjige vode u elektroničkom obliku poduzetnik ih mora zaštititi na način da nije moguća izmjena pojedinih ili svih njezinih dijelova ili listova. Također poslovne knjige se moraju u svakom trenutku moći otisnuti na papir te knjige moraju biti potpisane elektroničkim potpisom. Ako se knjige vode u tiskanom obliku također mora biti

⁴ Narodne novine, (2015.): Zakon o računovodstvu, Narodne novine, Zagreb, br. 78/15-78/15, čl.5.

⁵ Isto

⁶ Isto

⁷ Narodne novine,(2015.): Zakon o računovodstvu, Narodne novine, Zagreb, 78/15-78/15, čl.12

⁸ Isto

onemogućena izmjena njihovih dijelova ili listova, te mora biti potpisana od strane ovlaštene osobe. Dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige se čuvaju najmanje jedanaest godina.⁹

2.2. Pravilnik o strukturi i sadržaju financijskih izvještaja

Na temelju Zakona o računovodstvu donesen je Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja.

Prema Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja mikro i mali poduzetnici dužni su sastavljati: izvještaj o financijskom položaju (bilancu), račun dobiti i gubitka, bilješke uz financijske izvještaje.¹⁰

Bilanca se uobičajeno definira kao financijski izvještaj koji sistematizirano prikazuje stanje imovine, obveza i kapitala u određenom vremenskom trenutku. Bilanca predstavlja temeljni financijski izvještaj koji prikazuje financijski položaj poduzeća i koji služi kao podloga za ocjenu sigurnosti poslovanja.¹¹ Imovina poduzeća (resursi) iskazuje se na lijevoj strani, a obveze i glavnica na desnoj strani bilance, tako da se tvori temeljna bilančna ravnoteža, odnosno aktiva jednaka pasivi ili imovina jednaka kapitalu uvećanom za obveze.¹²

Račun dobitka i gubitka izvještaj je prihoda, rashoda i financijskog rezultata u određenom razdoblju, obično obračunske godine.¹³ Ako poduzeće ima prikazane veće prihode od rashoda u Računu dobiti i gubitka tada društvo ostvaruje dobit, u suprotnom slučaju ostvaruje gubitak.

Prihodi i rashodi u RDIG se promatraju kroz njihov utjecaj na povećanje ili smanjenje ekonomske koristi. Prema tome: prihodi prikazuju povećanje ekonomske koristi u obliku priljeva sredstava ili smanjenja obveza, a rashodi prikazuju smanjenje ekonomske koristi u obliku odljeva sredstava ili povećanja obveza.¹⁴

⁹ Isto

¹⁰ Ministarstvo financija:(2015.): Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, Narodne novine, Zagreb,čl.2.

¹¹ Žager, K., Mamić- Sačer, I., Sever, S., Žager, L. (2008): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 53

¹² Vujević, I., (2009): Analiza financijskih izvještaja, Ekonomski fakultet Split, Split, str. 35.

¹³ HSFI, NN, 78/15, dostupno na:
http://www.osfi.hr/Uploads/1/2/136/137/Hrvatski_standardi_financijskog_izvjestavanja.pdf
(pristupljeno 4.12.2017.)

¹⁴ Žager, K., Mamić- Sačer, I., Sever, S., Žager, L. (2008): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 68.

2.3. Zakon o porezu na dobit

Porez na dobit poduzetnici plaćaju prema odredbama ovoga zakona, dok se pripadnost i raspored prihoda od poreza utvrđuju drugim zakonima. Porezni obveznik je trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarski procjenjivih koristi. Porezna osnovica se utvrđuje prema računovodstvenim propisima prije obračuna poreza na dobit, uvećanja i umanjena prema propisima ovih zakona kao razlika između prihoda i rashoda.¹⁵ Stopa poreza na dobit iznosi 20%.

2.4. Zakon o zaštiti potrošača

Ovaj zakon uređuje zaštitu osnovnih prava potrošača pri kupnji proizvoda i usluga, kao i pri drugim oblicima stjecanja proizvoda i usluga na tržištu, i to pravu na zaštitu ekonomskih interesa potrošača, pravo na zaštitu od opasnosti za život, zdravlje i imovinu, pravo na pravnu zaštitu potrošača, pravo na informiranje i izobrazbu potrošača, pravo na udruživanje potrošača u svrhu zaštite njihovih interesa, te pravo na predstavljanje potrošača i sudjelovanje predstavnika potrošača u radu tijela koja rješavaju pitanja od njihovog interesa.¹⁶

U skladu s ovim zakonom poduzetnici su dužni jasno, vidljivo i čitko navesti iznos maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere, ako su cijene istovjetne nije potrebno navoditi cijenu za jedinicu mjere. Ako se prodaje proizvod po nižoj cijeni zbog isteka roka proizvoda, mora imati naznačen krajnji rok upotrebe.

2.5. Zakon o trgovini

S obzirom da je riječ o proizvodnoj djelatnosti, poduzetnici koji su registrirani za obavljanje te djelatnosti u skladu s odredbama Zakona o trgovini, mogu obavljati i djelatnost trgovine na malo za prodaju svojih proizvoda bez dodatne registracije za tu djelatnost. U slučaju da se u prodavaonici pekarskih proizvoda prodaje i druga trgovačka roba, primjerice mlijeko, jogurt, vrhnje i sl., tada pekara treba obaviti doregistraciju i za obavljanje trgovine na malo.¹⁷

¹⁵ Narodne novine, (2014.): Zakon o porezu na dobit, Narodne novine, Zagreb, br.177/04-115/16, čl.1-čl. 2.

¹⁶ Narodne novine, (2015.): Zakon o zaštiti potrošača, Narodne novine, Zagreb, br.79/07-41/14 čl.1.

¹⁷ Cirkveni, T., (2011.); Računovodstvo pekarske djelatnosti, Računovodstvo, revizija i financije, br. 8., str.25.

Zakon o trgovini zapravo uređuje uvijete za obavljanje djelatnosti trgovine, radno vrijeme, mjere zabrane nepoštenog trgovanja, nadzor i upravne mjere.¹⁸

2.6. Zakon o porez na dodanu vrijednost

Prema odredbama ovoga zakona plaća se porez na dodanu vrijednost, koji je prihod državnog proračuna. Porezni obveznik u smislu ovoga zakona je svaka osoba koja obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost bez obzira na svrhu i rezultat poslovanja. Porezna osnovica je naknada koju čini sve što je isporučitelj isporučio ili primio od kupca ili neke druge osobe za te isporuke uključujući i iznose subvencija koji su povezani sa cijenom.¹⁹

Porezni obveznik ima pravo od PDV-a, koji je obvezan uplatiti, odbiti iznos (PDV-a) pretporeza koji je obvezan platiti ili ga je uplatio u tuzemstvu za isporuke dobara i usluge koje su mu drugi poduzetnici obavili za potrebe njegovih oporezivih transakcija.²⁰

PDV se obračunava i plaća po stopama od 25%, 13% i 5%. Stopa od 5% se obračunava i plaća na isporuke sljedećih dobara: na sve vrste kruha, sve vrste mlijeka, knjige stručnog, znanstvenog, umjetničkog sadržaja, te udžbenici za osnovnoškolsko, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje, lijekove, medicinsku opremu i pomagala, znanstvene časopise, kino ulaznice, novine.

Stopa 13% se primjenjuje na: usluge smještaja, usluge pripremanja hrane, novine časopise koji imaju statut medija, jestiva ulja i masti, dječja hrana i hrana prerađena na bazi žitarica, isporuka vode, osim vode koja se na tržište u bocama ili drugoj ambalaži, bijeli šećer, kino ulaznice, časopisi za kulturu i umjetnost.

Stopa 25% se plaća na isporuku svih ostalih dobara i usluga.²¹

Kako je navedeno kruh se oporezuje sa stopom 5%, odnosno ovom stopom se oporezuje kruh koji se stavlja na tržište pod nazivom kruh bijeli, kruh polubijeli, crni, peciva i drugi pekarski proizvodi, kao što su kifle, perce žemlje pogače, lepinje, kajzerice.

Bitno je naglasiti da se vraćene količine bureka, kolača i sličnih proizvoda pri isporuci oporezuju sa stopom od 25%. Također ako se proizvode krušne mrvice iz starog kruha riječ je o novom proizvodu koji se također oporezuje sa stopom PDV-a 25%.²²

¹⁸ Narodne novine, (2014.): Zakon o trgovini, Narodne novine, Zagreb, br. 87/08-30/14, čl.1.

¹⁹ Narodne novine, (2017.) Zakon o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine, Zagreb, br.73-13-115/16, čl. 1- čl. 33

²⁰ Isto čl.58

²¹ Isto čl. 38

3. RAČUNOVODSTVENI ASPEKTI DJELATNOSTI PROIZVODNJE KRUHA

3.1. Definicija proizvodnje

Proizvodnja predstavlja proces kombiniranja proizvodnih faktora (inputa) s ciljem stvaranja proizvoda (outputa) namijenjenih zadovoljenju ljudskih potreba.²³

Pri samom početku procesa proizvodnje važna je dostupnost svih materijala i dijelova koji su potrebni za određeni proizvod. Poduzeća koja se bave proizvodnjom trebaju biti upoznati sa zahtjevima tržišta odnosno sa potražnjom za proizvodima, ponudom konkurenata, zahtjevima kupaca što se tiče kvalitete proizvoda, dodatnih usluga i isporuke proizvoda kako bi znali oblikovati svoje aktivnosti. Konkretno u primjeru pekarske djelatnosti vrlo je bitno predviđanje i praćenje potražnje jer se radi o brzo pokvarljivim namirnicama, da ne bi došlo do stvaranja velikog viška proizvoda koji se ne mogu prodati ili se moraju prodati po sniženoj cijeni.

Prema Kekezu u proizvodnju u užem smislu spadaju sljedeće aktivnosti:²⁴

- izravna priprema izvršenja proizvodnje,
- izrada proizvoda i njegovih sastavnih dijelova
- izvršenje proizvodnih usluga
- kontrola izrade proizvoda i izvršenja usluga
- transportne aktivnosti u proizvodnji
- rukovođenje i koordinacija rada u proizvodnji
- evidentiranje i izvještavanje o događajima u proizvodnji.

Proces proizvodnje u poduzeću koje se bavi proizvodnjom kruh započinje pripremom potrebnih količine sastojaka (brašno, sol, kvasac, voda, dodatci za kruh) za izradu proizvoda te ih ubacuje u stroj za proizvodnju kruha. Nakon što proizvod bude gotov odlaže se u kašete u privremena skladišta te se proizvodi iz tih skladišta putem vozila distribuiraju krajnjem potrošaču ili maloprodajnim objektima.

²² Crikveni T.,(2011): Računovodstvo pekarske djelatnosti, Računovodstvo, revizija i financije, str.32

²³ Vuk, J.(2016.) Posebnosti godišnjih financijskih izvještaja u proizvodnoj djelatnosti za 2015. godinu, RRiF, br.2, str 53.

²⁴ Kekez, F.,(2002.), Proizvodni sustavi, Strojarski sustavi, Slavonski brod, str. 44.

3.2. Vrednovanje zaliha sirovina i materijala

Pitanja koja su vezana za računovodstvo zaliha uređuju Hrvatski standard financijskog izvještavanja 10 (zalihe), odnosno Međunarodni računovodstveni standard 2.

Sirovine koje se upotrebljavaju u pekarskoj djelatnosti (brašno, kvasac, aditivi, sol, i sl.), evidentiraju se prilikom nabave po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti ovisno koja je vrijednost niža.²⁵

U troškove nabave sukladno točki 10 MRS ulaze kupovna cijena, uvozna carina drugi porezi, troškovi prijevoza, troškovi rukovanja zaliham, te svi drugi troškovi koji se mogu pripisati stjecanju dobara, materijala i usluga. Trgovački i količinski popusti te druge slične stavke se oduzimaju kod određivanja troška nabave.²⁶

Dok se u troškove kupnje uključuju troškovi kupovne cijene, odnosno cijene po računu dobavljača i ovisni troškovi (troškovi montaže, troškovi prijevoza i sl.).²⁷

MRS 2 točka 16 također navodi troškove koji nisu uključeni u trošak zaliha te se priznaju kao rashod razdoblja u kojem su nastali:²⁸

- Neuobičajeni iznos otpadnog materijala, rada ili drugih proizvodnih troškova
- Troškova skladištenja, osim ako nisu nužno sastavni dio proizvodnog procesa prije iduće proizvodnje
- Administrativni opći troškovi koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje stanje i sadašnju lokaciju
- Troškovi prodaje

3.3. Evidentiranje utroška sirovina i materijala

Nakon izdavanja sirovina (brašno, sol, kvasac, i sl.) koje se koriste u proizvodnji pekarskih proizvoda evidentira se utrošak tih sirovina²⁹.

Pri utvrđivanju utroška zaliha može se koristiti FIFO metodom ili metodom prosječnog ponderiranog troška.

²⁵ Cirkveni, T.,(2011.): Računovodstvo pekarske djelatnosti, Računovodstvo, revizija i financije, br.8. str.29.

²⁶ Isto

²⁷ Isto

²⁸ Narodne novine, Hrvatski odbor za međunarodne računovodstvene standarde, Narodne novine, br.90/92.

²⁹ Crikveni, T., (2011.):Računovodstvo pekarske djelatnosti, Računovodstvo, revizija i financije, br.8. str. 30.

1. FIFO metoda

Metoda prvi ulaz prvi izlaz- podrazumijeva da se stavka koja je prva kupljena prva upotrijebi ili proda, tako da na zalihama ostaju stavke koje su zadnje kupljene ili proizvedene.³⁰

2. Metoda prosječnog ponderiranog troška

Predstavlja metodu po kojoj se trošak neke stavke određuje temeljem prosječnog ponderiranog troška svih stavki na početku razdoblja i troška sličnih stavki kupljenih ili proizvedenih u određenom razdoblju.³¹

Pravilnikom o količini brašna utrošenog za proizvodnju pojedinih pekarskih proizvoda propisane su najveće količine brašna, gotovih smjesa i koncentrata koje se mogu utrošiti za proizvodnju pojedinih vrsta pekarskih proizvoda.³²

No uz sve te sastojke u proizvodnji kruha se koriste i sastojci (sol, ulje, kvasac) čiji utrošak nije zakonski propisan pa se trebaju utvrditi i donijeti normativi, kako bi se mogao utvrditi utrošak tih sirovina.³³

Svi proizvođači pekarskih proizvoda obvezni su voditi evidenciju pekarske proizvodnje, nabave i potrošnje brašna. Evidencija se vodi u Knjizi evidencije utroška brašna odnosno u knjizi KEUB, koja se mora nalaziti u svakom objektu gdje se odvija proizvodnja pekarskih proizvoda.

Knjiga se sastoji od dvanaest setova samokopirnog papira A3 formata, koji su uvezani u tvrdi uvez, numerirani su i služe za unos podataka o mjesečnoj proizvodnji brašna. Vodi se u pisanom obliku. U knjigu KEUB se po trebaju evidentirati svi ulazi brašna odmah po primitku brašna u objekt, a svakog radnog dana do 1 sati treba upisati proizvedene količine pekarskih proizvoda za prethodni dan. Dokumentacija na temelju koje se evidentira ulaz brašna su računi, otpremnice i slične knjigovodstvene sprave koje proizvođač mora imati uz knjigu KEUB.³⁴

³⁰ Narodne novine: Odbor za standarde financijskog izvještavanja, Narodne novine, br.109/07,

³¹ Trcović, E. (2010.) Godišnji obračun troškova u proizvodnoj djelatnosti, RRiF, Zagreb, br.2.str 25.

³² Crikveni, T., (2011.): Računovodstvo pekarske djelatnosti, Računovodstvo, revizija i financije, br.8. str. 30.

³³ Isto

³⁴ Crikveni, T., (2011.): Računovodstvo pekarske djelatnosti, Računovodstvo revizija i financije, br.8. str. 28.

Kao prvu ulaz na početku godine može se evidentirati stanje na inventuri 31. Prosinca prethodne godine i u tom slučaju je popisna lista isprava o prvom ulazu bršna.za dane kada nema proizvodnje pripadajući red koji je predviđen za taj dan treba precrtati.³⁵

3.4. Sustavi obračuna troškova

Cilj sustava obračuna je da se utvrdi cijena koštanja za jedan proizvod.

Zadaci sustava obračuna troškova su:³⁶

- Identifikacija troškova proizvodnje po prirodnim vrstama
- Klasifikacija troškova na troškove proizvoda i troškove razdoblja
- Evidentiranje i obuhvaćanje troškova proizvodnje s pomoćnih na glavna mjesta troškova,
- Evidentiranje i obuhvaćanje troškova po nositeljima troškova (proizvoda)
- Utvrđivanje jediničnog troška proizvodnje za svaki proizvod

Postoje dva osnovna sustava obračuna troškova:³⁷

- Sustav obračuna troškova po radnom nalogu
- Procesni sustav obračuna troškova

Procesni sustav obračuna

S obzirom da pekarska djelatnost predstavlja stalnu proizvodnju i da su svi troškovi koje treba predočiti vezani za proizvodni pogon, primjereniji je obračun troškova pratiti po proizvodnom procesu. S obzirom da je riječ o dnevnoj proizvodnji koja ne podrazumijeva postojanje zaliha (što je često slučaj kod malih poduzeća), odnosno kod onih koji obavljaju proizvodnju kruha, peciva i ostalih pekarskih proizvoda. U poslovnoj praksi ti poduzetnici najčešće uključuju samo izravne troškove sirovina i materijala u vrijednosti gotovih proizvoda odnosno ne raspoređuju troškove izravnoga rada i opće troškove proizvodnje u vrijednost pekarskih proizvoda. To postupanje je moguće samo primijeniti kod stalne proizvodnje na dnevnoj bazi koja ne podrazumijeva postojanje zaliha.³⁸

³⁵ Isto

³⁶ Perčević H.,(2010.), Obračun troškova po radnom nalogu uz primjenu MRS-a 2 i HSFI-ja 10, Računovodstvo, Revizija i financije, br. 12.str.73.

³⁷ Perčević, H., (2010.), Specifičnosti procesnog sustava obračuna troškova, Računovodstvo i financije, br.11, str.84.

³⁸ Cirkveni, T.:(2011.): Računovodstvo pekarske djelatnosti, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb, br. 8., str. 31.

Primjenjuje se u procesnoj proizvodnji odnosno kod poduzeća gdje se proizvodnja odvija neprekidno, i gdje proizvodnja nije uvjetovana narudžbom. Unaprijed je poznata količina proizvodnje u razdoblju. Ukupna proizvodnja predstavlja konačnog nositelja troškova, dok proizvodni proces predstavlja privremenog nositelja troška.

Troškovi proizvodnje se prate po proizvodnim procesima te proizvodni proces “prenosi” svoje troškove na sljedeću fazu – proizvodni proces. Troškovi proizvodnog procesa čine troškovi nastali u samom procesu + troškovi “preneseni” iz prethodnog procesa te se u zadnjoj fazi (proizvodnom procesu) kumuliraju ukupni troškovi proizvodnje³⁹

Postupak procesnog sustava obračuna troškova sastoji se od 5 faza:⁴⁰

1. Utvrđivanje kretanja fizičkih jedinica proizvodnje (utvrđuje se količina potrebne proizvodnje kruha, peciva te ostalih pekarskih proizvoda, uzimajući u obzir zalihe tih proizvoda u hladnjačama i komorama, te uzimajući također u obzir i proizvode koji se trenutno nalaze u procesu proizvodnje.)
2. Izračunavanje ekvivalentnih jedinica za količinu proizvodnje (putem ekvivalentnih jedinica nedovršena količina proizvodnje iskazuje se u terminima moguće dovršene proizvodnje).
3. Utvrđivanje troškova proizvodnje za ekvivalentne jedinice (za svaki proizvod koji se proizvodi izadaje se sirovina i materijala koliko je propisano normativima, te se prema tome utvrđuju troškovi).
4. Utvrđivanje ukupnih troškova proizvodnje za raspoređivanje na dovršenu i nedovršenu proizvodnju
5. Raspoređivanje ukupnih troškova proizvodnje na troškove dovršene i nedovršene proizvodnje (nakon što se utvrdi jedinični trošak po svakom proizvodu).

Standardni troškovi su razvijeni prvenstveno zbog adekvatnije ocjene izvršenja aktivnosti menadžmenta, te predstavljaju instrument planiranja i kontrole, omogućava kvalitetniju kontrolu poslovnih operacija. Bez uspostavljenog sustava standardnih troškova teže je provesti postupak računovodstvene kontrole i analize, te donijeti konkretne zaključke o uspješnosti izvršenja akcija bilo na razini subjekta ili na razni nekog njegovog dijela.

³⁹ Perčević, H., (2012.), Tradicionalni sustavi obračuna troškova, [Internet], raspoloživo na : http://web.efzg.hr/dok/RAC/hpercevic/upravljacko_racunovodstvo/Sustavi%20obra%C4%8Duna%20tro%C5%A1kova.pdf

[Pristupljeno 20.06.2017]

⁴⁰ Perčević, H., (2010.) Specifičnosti procesnog sustava obračuna troškova, Računovodstvo i financije, br. 11, str.86.

Najjednostavnija definicija standardnih troškova je ona po kojoj su standardni troškovi umnožak standardnog utroška i standardne cijene. Pri definiranju standardnog troška potrebno je prethodno definirati količinski standard i cjenovni standard. Količinski standard upućuje na količinu određenog inputa potrebnog za realizaciju jedinice učinka, dok cjenovni standard upućuje na jediničnu vrijednost inputa potrebnog za realizaciju jedinice outputa.⁴¹

Standardni troškovi u proizvodnim poslovnim subjektima utvrđuju se za:⁴²

- troškove direktnog materijala
- troškove direktnog rada i
- opće troškove proizvodnje

Postupak utvrđivanja troškova direktnog rada i direktnog materijala se utvrđuju se na bazi količinskog i cjenovnog standarda za jedinicu proizvoda.

Standardni opći troškovi proizvodnje se utvrđuju u postupku planiranja na temelju formule fleksibilnog proračuna koji se sastoji od fiksnog i varijabilnog dijela

Pri postupku standardizacije općih troškova proizvodnje nužno je utvrditi sljedeće: - procijeniti opće troškove proizvodnje za naredno razdoblje na bazi stvarno nastalih općih troškova proizvodnje u proteklim razdobljima - na bazi analize kapaciteta utvrditi standardni opseg proizvodnje u normalnim proizvodnim uvjetima - definirati mjeru proizvodne aktivnosti koja dovodi u vezu kretanje općih troškova proizvodnje i opsega proizvodnje.⁴³

Postupak standardizacije općih troškova proizvodnje odvija se kroz nekoliko faza: ⁴⁴

- 1) utvrđivanje fiksne i varijabilne komponente općih troškova proizvodnje na bazi fleksibilnog proračuna
- 2) utvrđivanje stope dodatka općih troškova proizvodnje na bazi mjere proizvodne aktivnosti i standardnog opsega proizvodnje
- 3) utvrđivanje standarda općih troškova proizvodnje.

⁴¹ Perčević, H., Utvrđivanje i primjena standardnih troškova općih troškova proizvodnje, Računovodstvo i financije br.4. str.34- str.35.

⁴² Isto

⁴³ Perčević, H., (2015.)Utvrđivanje i primjena standardnih općih troškova proizvodnje, Računovodstvo i financije, br.4.str.34.

⁴⁴ Isto

3.5. Kalkulacije

Pod pojmom kalkulacije s podrazumijeva računanje cijene dobara i usluga, isprave na temelju kojih se računaju cijene dobara i usluga, te dio trgovačkog društva kao organizacijske cjeline u kojoj se kalkulira cijena usluga i dobara. Kalkulacija se sastavlja za svaku vrstu proizvoda, svako mjesto troška i temelji se na uzročnosti.⁴⁵

U pekarskoj djelatnosti koristi se kalkulacija pomoću ekvivalentnih brojeva. Ova vrsta kalkulacije se koristi kada se na jednom mjestu troška izrađuje nekoliko proizvoda, čiji su troškovi zajednički i po sastavu srodni pa je nemoguće po jedinici proizvoda mjeriti njihov učinak. Ova metoda se zapravo koristi u proizvodnji kruha jer se odnosi na proizvode koji se razlikuju po dimenzijama, veličini i sl.⁴⁶

3.6. Prodaja i povrat gotovih proizvoda

Kada se završi proces proizvodnje gotovi proizvodi se zaprimaju na skladište (kod pekarske djelatnosti veći dio asortimana se odmah otprema kupcu). Kada se proizvod otprema kuci sastavlja se dokument otpremnica. Otpremnica je robni dokument koji se sastavlja kada se proizvod sa skladišta otprema kupcu.⁴⁷

Mora sadržavati podatke o kupcu, način prijevoza, podaci o prijevozniku, te podaci o robi koja se otprema (količina, cijena i sl.).

Prodaja gotovih proizvoda u glavnoj knjizi se evidentira:⁴⁸

- Potraživanja od kupaca uz istodobno priznavanje prihoda po prodajnoj cijeni bez PDV-a.
- Obveza za obračunati PDV,
- Smanjenje zaliha uz istodobno knjiženje troška zaliha prodanih proizvoda.

⁴⁵ Skupina autora (2009.): Računovodstvo proizvodnje, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb, str. 113.

⁴⁶ Isto

⁴⁷ Skupina autora (2009.): Računovodstvo proizvodnje, RRIF, Zagreb, str. 173.

⁴⁸ Isto, str. 201.

Prihod o prodaje poduzetnik će priznati kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:⁴⁹

- prodavatelj je na kupca prenio značajan dio rizika i koristi od vlasništva nad proizvodima
- Prodavatelj ne zadržava stalno pravo upravljanja proizvodima u onom stupnju u kojem je povezano s vlasništvom niti učinkovito kontrolira njihovu prodaju
- Svota prihoda se može pouzdano izmjeriti
- Postoji vjerojatnost pritjecanje ekonomskih koristi kod poduzetnika
- Troškovi koji su nastali ili će nastati u svezi s transakcijom mogu se pouzdano izmjeriti.

U praksi pekarske djelatnosti često se postavlja pitanje kako postupiti sa neprodanim proizvodima (kruhom, pecivom te ostalim pekarskih proizvodima). Prihvaćeno rješenje u poslovnoj praksi je povrat pekarskih proizvoda od strane kupca ili iz vlastite prodavaonice te prodaja kao „starog kruha“ za prehranu životinja. Druga mogućnost je proglasiti povrat dopuštenim manjkom u skladu s Odlukom o dopuštenoj visini tehnološkog manjka, kala, kvara, rasipa i loma u proizvodnji mlinskih, pekarskih proizvoda i tjestenine.⁵⁰

Dopuštena visina manjka odnosno stopa povrata može iznositi 7% od isporučene količine odnosno prodane količine i do e visine se ne oporezuje s PDV-om, s motrišta poreza na dobitak smatra se porezno priznatim manjkom. U slučaju da manjak prijelaz navedeni postotak , tada uprava društva odlučuje hoće li teretiti odgovornu osobu ili će manjak ići na teret društva.⁵¹

Ako se vraćeni proizvodi prodaju kao „stari kruh“ za prehranu životinja, tada je uputno oblikovati cijenu za tu vrstu artikla. Uobičajeno je oblikovanje cijene po vreći ili kilogramu staroga kruha. Bitno je uzeti u obzir da se vraćene količine bureka, kolača i sličnih proizvoda pri isporuci oporezuju PDV-om po stopi od 25%, u slučaju da se od strog kruha proizvode krušne mrvice, tada je riječ o novom proizvodu koji se oporezuje stopom od 25 %. U tom slučaju se stari kruh vraća u proizvodnju kao sirovina i dobiva se novi proizvod.⁵²

⁴⁹ Isto, str.202.

⁵⁰ Crikveni T.,(2011): Računovodstvo pekarske djelatnosti, Računovodstvo, revizija i financije,Zagreb, br.8., str.32.

⁵¹ Isto

⁵² Isto, str. 33.

3.7. Pokazatelji poslovanja

Pod pokazateljem se podrazumijeva racionalan broj koji se dobije stavljanjem u odnos jedne ekonomske veličine s drugom ekonomskom veličinom, te svaki pokazatelj može biti dodatna informacija za donošenje određenih odluka.⁵³

U radu će biti prikazani određeni pokazatelji iz skupina

- pokazatelja likvidnosti,
- pokazatelja zaduženosti,
- pokazatelja aktivnosti,
- pokazatelja ekonomičnosti,
- pokazatelja profitabilnosti,

Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost poduzeća u smislu mogućnosti podmirenja dospjelih kratkoročnih obveza iz brzo raspoloživih novčanih izvora.⁵⁴

Pokazatelji likvidnosti koji će biti izračunati u nastavku rada su:

- Koeficijent trenutne likvidnosti
- Koeficijent ubrzane likvidnosti
- Koeficijent tekuće likvidnosti
- Koeficijent financijske stabilnost

Koeficijent trenutne likvidnosti - određuje stupanj likvidnosti novca i novčanih ekvivalenata utvrđivanjem udjela novca u ukupnoj kratkotrajnoj imovini. Veći omjer, tj. veći udio novca i novčanih ekvivalenata znači i veću likvidnost odnosno manja je vjerojatnost od gubitaka vrijednosti u slučaju likvidacije i da je kratko vrijeme čekanja da se ta sredstva pretvore u novac.⁵⁵

⁵³ Financijska analiza (Internet) raspoloživo na : https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza_financijski_pokazatelji.pdf (pristupljeno 29.07.2017)

⁵³ Žager K., Žager L.,(1999): Analiza financijskih izvještaja; MASMEDIA, Zagreb , str. 244

⁵⁴ Grubišić, D. (2004.): Poslovna ekonomija, Ekonomski fakultet Split, Split str. 130.

⁵⁵ Isto

Koeficijent trenutne likvidnosti se računa da se stavka novca podijeli s kratkoročnim obvezama.⁵⁶

Koeficijent ubrzane likvidnosti

Koeficijent ubrzane likvidnosti pokazuje u kojem su stupnju kratkoročne obveze pokrivene kratkoročnom imovinom umanjenom za zalihe, odnosno sposobnost poduzeća da svojom najlikvidnijom imovinom podmiri svoje kratkoročne obveze.⁵⁷

Koeficijent tekuće likvidnosti

Koeficijent tekuće likvidnosti pokazuje koliko su kratkoročne obveze pokrivene kratkotrajnom imovinom. Kako bi poduzeće održavalo adekvatnu razinu tekuće likvidnosti ovaj koeficijent bi trebao biti veći od 2.⁵⁸

Koeficijent financijske stabilnosti

Koeficijent financijske stabilnosti stavlja u omjer dugotrajnu imovinu i kapital koji je uvećan za dugoročne obveze. Pokazuje koliko se dio dugotrajne imovine financira iz dugoročnih izvora. Ovaj pokazatelj bi trebao biti manji od 1, jer poduzeće dio svoje kratkoročne imovine mora financirati iz dugoročnih izvora. Što je vrijednost pokazatelja manja to je veća financijska stabilnost i likvidnost.⁵⁹

Neto radni kapital - Osim navedenih pokazatelja često se u pokazatelje likvidnosti uključuje i pokazatelj Neto radnog kapitala, koji zapravo predstavlja razliku između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza.

Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti zapravo mjere koliko se poduzeće financiralo iz tuđih izvora sredstva, a koliko je koristilo vlastite izvore. Koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja su izrađeni na temelju bilance i odraz su strukture pasive, tj. govore koliko se imovine financiralo iz tuđeg kapitala.⁶⁰

Pokazatelji zaduženosti koji će biti prikazani u radu su :

⁵⁶ Žager K., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb, str .248.

⁵⁷ Šodan, S. (2015.): Financijska analiza poslovanja, Predavanje 7, str 5. Interna skripta, Ekonomski fakultet Split

⁵⁸ Isto

⁵⁹ Isto

⁶⁰ Šodan, S.(2015.): Financijska analiza poslovanja, predavanja 7, str.5., interna skripta, Ekonomski fakultet Split

- Koeficijent zaduženosti
- Koeficijent vlastitog financiranja
- Koeficijent financiranja

Koeficijent zaduženosti pokazuje koliko se imovine financiralo iz tuđih izvora, dok koeficijent vlastitog financiranja pokazuje koliko se imovine financiralo iz vlastitih izvora. Poželjno je da udio kapitala u izvorima sredstava bude 50%, što upućuje da poduzetnik nije prekomjerno zadužen.⁶¹

Koeficijent financiranja stavlja u odnos dug i glavnica. Za poduzeća kojima vrijednost pokazatelja prelazi 1 može se zaključiti da intezivnije koriste financijsku polugu.⁶²

Koeficijent vlastitog financiranja pokazuje koliko se imovine financiralo iz vlastitih izvora. Smatra se da poduzetnik nije prekomjerno zadužen ako mu je udio kapitala u izvorima sredstava 50%.⁶³

Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti pokazuju razinu angažiranosti imovine, stupanj njenog iskorištenja. Još se nazivaju pokazateljima obrtaja, računaju se iz odnosa prihoda i prosječnih stanja imovine. Što je veća vrijednost koeficijenta to je veća sigurnost i uspješnost poslovanja, odnosno to dovodi do zaključka da pojedini oblici imovine cirkuliraju što je moguće brže.⁶⁴

Pokazatelji aktivnosti koji će biti prezentirani u radu su:

- Koeficijent obrtaja ukupne imovine
- Koeficijent obrta kratkotrajne imovine
- Koeficijent obrta dugotrajne imovine

Koeficijent obrtaja ukupne imovine

Koeficijent obrta ukupne imovine pokazuje koliko novčanih jedinica prihoda poduzeće ostvari na jednu novčanu jedinicu imovine. Ovaj pokazatelj zapravo odražava upravljanje

⁶¹ Isto

⁶² Isto

⁶³ Isto

⁶⁴ Šodan, S., (2015.) Financijska analiza poslovanja, Predavanja 7., str. 5., interna skripta, Ekonomski fakultet, Split

potraživanjima, zalihama i dugotrajnom imovinom.⁶⁵ Poželjna je što veća vrijednost ovog pokazatelja.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine

Ovaj pokazatelj govori koliko novčanih jedinica prihoda stvara jedna novčana jedinica kratkotrajne imovine. Poželjno je da pokazatelj bude što veći.⁶⁶

Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine dobije se stavljanjem u omjer ukupnog prihoda i dugotrajne imovine. Pokazatelj obrtaja dugotrajne imovine pokazuje koliko se novčanih jedinica prihoda ostvari na jednu jedinicu uložene dugotrajne imovine.⁶⁷

Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Prilikom izračuna ovih pokazatelja koriste se podatci iz računa dobiti i gubitka.⁶⁸ poželjna je što veća vrijednost ovih pokazatelja.

Pokazatelji ekonomičnosti koji će biti prikazani u nastavku rada su:

- Ekonomičnost ukupnog poslovanja
- Ekonomičnost poslovanja (prodaje)

Ekonomičnost ukupnog poslovanja

Ekonomičnost ukupnog poslovanja dobije se stavljanjem u omjer ukupnih prihoda i ukupnih rashoda poslovanja.

Ekonomičnost poslovnih aktivnosti

Ovaj pokazatelj predstavlja omjer prihoda od prodaje i rashoda od prodaje.

Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti pokazuju koliko poduzeće ostvari profita na svaku novčanu jedinicu prodanih proizvoda ili usluga. Profitabilnost se može mjeriti u odnosu na obujam prodaje i u odnosu na ulaganja, te se izražava u postotku.⁶⁹

⁶⁵ Vidučić Lj.(2008): Financijski menadžment,RRiF,Zagreb, str. 388

⁶⁶ Šodan, S.(2015.): Financijska analiza poslovanja ,predavanja 7, str.5., interna skripta, Ekonomski fakultet Split

⁶⁷ Isto

⁶⁸ Žager K., Žager L.: (2008.),Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, str. 205.

⁶⁹ Vidučić, LJ.,(2008.) Financijski menadžment,Računovodstvo,revizija i financije, Zagreb, str,391

U nastavku će biti prikazane rentabilnost imovine i rentabilnost glavnice 30 analiziranih poduzeća koja su registrirana za djelatnost proizvodnje kruha.

Rentabilnost imovine

Rentabilnost imovine govori koliko dobiti ostvarimo na svaku novčanu jedinicu uloženu u imovinu. Poželjno je da vrijednost ovoga pokazatelj bude što veća.⁷⁰

Rentabilnost glavnice

Udjel neto dobiti u glavnici govori o rentabilnosti investiranja u dionice, tj. kazuje koliki je povrat na uloženi kapital. Naravno, poželjna je što veća vrijednost rentabilnosti glavnice.⁷¹

⁷⁰ Žager K., Žager L.: (2008.), Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, str. 248.

⁷¹ Isto

4.KOMPARATIVA ANALIZA PODUZEĆA U DJELATNOSTI PROIZVODNJE KRUHA

4.1. Analiza uzorka i metodologija istraživanja

U nastavku rada biti će prikazana komparativna analiza 30 poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha: proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača. Za analiza su korištena mikro poduzeća koja su registrirana za obavljanje svoje djelatnosti na području Republike Hrvatske, te koja su obvezna objavljivati godišnja financijska izvještaja na stranicama financijske agencije (FINA), i obveznici su poreza na dobit.

Mali, mikro i srednji poduzetnici su prema Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja dužni sastavljati :⁷²

- Izvještaj o financijskom položaju (bilancu)
- Račun dobiti i gubitka
- Bilješke uz financijske izvještaje

Analiza je izrađena na temelju javno dostupnih podataka te zbog nedostupnosti određenih podataka nisu izračunati svi pokazatelji. Podatci se odnose na razdoblje 2014. i 2015. godine.

U nastavku rada prikazane su određene skupine pokazatelja poslovanja, odnosno prikazani su pokazatelji likvidnosti, pokazatelji zaduženosti, pokazatelji ekonomičnosti, pokazatelji aktivnosti te pokazatelji profitabilnosti poduzeća.

U radu se također nalaze horizontalna i vertikalna analiza bilanci te računa dobiti i gubitka za analizirana poduzeća.

4.2.Pokazatelji likvidnosti

Likvidnost zapravo predstavlja sposobnost poduzeća da svojim prihodima podmiruje svoje obveze u određenom vremenskom razdoblju.

Sljedeće tablice prikazuju određene pokazatelje likvidnosti i to : trenutne likvidnosti, tekuće likvidnosti, ubrzane likvidnosti te koeficijent financijske stabilnosti.

⁷² Ministarstvo financija:(2015.): Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, Narodne novine , Zagreb, čl. 2.

Uz ove pokazatelje često se u pokazatelje likvidnosti uključuje i neto radni kapital. Koji se računa kao razlika između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza.

Tablica 1. prikazuje koeficijente trenutne likvidnosti za trideset poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Tablica 1. Koeficijent trenutne likvidnosti

	Trenutna likvidnost		Prosjek
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	0,00	0,00	0,00
Pekara Prerada d.o.o.	0,05	0,06	0,06
Dubrave d.o.o.	0,02	0,02	0,02
Pekara Albert d.o.o.	0,18	0,26	0,22
Pekara Istra d.o.o.	0,30	0,38	0,34
Pekara Jadran d.o.o.	0,52	0,21	0,36
Pekara Lasić d.o.o.	1,38	1,04	1,21
Pekara Leonardo d.o.o.	0,05	0,01	0,03
Pekara Milakovic d.o.o.	1,09	0,13	0,61
Zlatni Klas d.o.o.	0,00	0,01	0,01
Imo-pekara d.o.o.	0,00	0,20	0,10
Euro-pek d.o.o.	0,95	0,00	0,48
Stil - pekarna d.o.o.	0,10	0,04	0,07
Gradska pekara d.o.o.	0,01	0,00	0,01
Pekara Rusica d.o.o.	0,49	0,09	0,29
Pekara Veronika d.o.o.	0,16	0,07	0,11
Pekarna Vita d.o.o.	0,16	0,27	0,21
Pekara Trnsko d.o.o.	0,00	0,00	0,00
Pekarna Lović d.o.o.	1,00	0,19	0,59
Pekarnica Horvat d.o.o.	0,65	1,76	1,21
Pekara Nova kapela d.o.o.	0,67	0,13	0,40
Pekarnica Ardiane d.o.o.	0,01	0,83	0,42
Arena pekara d.o.o.	0,09	0,03	0,06
Pekara Krčina d.o.o.	0,00	0,00	0,00
Pekara Biškić d.o.o.	0,09	0,03	0,06
Gold pekarna d.o.o.	0,21	0,11	0,16
Pekarna Savica d.o.o.	0,00	0,00	0,00
Pekarnica Rina d.o.o.	1,89	2,28	2,09
Antun pekara d.o.o.	2,20	0,06	1,13
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	0,00	0,00	0,00
Prosjek:	0,41	0,27	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Prilikom korištenja ovoga pokazatelja poželjno je izračunati i ostale pokazatelje jer na dan utvrđivanja koeficijenta trenutne likvidnosti na račun poduzeća može biti izvršena značajna uplata, tada se na temelju izračunatog pokazatelja može zaključiti da poduzeće nema problema sa likvidnošću što i ne mora biti točno.

Temeljem analize likvidnosti za 2014. i 2015. godinu vidljivo je da pekarnica Rina d.o.o. ima najvišu prosječnu vrijednost pokazatelja trenutne likvidnosti. Prosječna vrijednost pokazatelja trenutne likvidnosti za spomenuto poduzeće iznosi 2,09, što znači da društvo svojom kratkotrajnom imovino može pokriti kratkoročne obveze.

Pekara Nika d.o.o. ima najnižu prosječnu vrijednost pokazatelja trenutne likvidnosti koji iznosi 0,0007, što znači da poduzeće 0,07% svojih kratkoročnih obveza može pokriti svojim novcem.

Prosječna vrijednost ovoga pokazatelja za 2014. godinu je iznosila 0,41, odnosno promatrana poduzeća su u 2014.godini prosječno 41% svojih kratkoročnih obveza pokrivali novcem. U 2015. godini prosječna vrijednost pokazatelja se smanjila i iznosila je 0,27. Poduzeća su u 2015.godini manje svojih obveza uspijevali pokriti vlastitim novcem.

Koeficijent tekuće likvidnosti

Tablica 2. prikazuje koeficijente tekuće likvidnosti za trideset poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Tablica 2. Koeficijent tekuće likvidnosti

	Tekuća likvidnost		Prosjek
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	0,01	0,01	0,01
Pekara Prerada d.o.o.	0,09	0,08	0,09
Dubrave d.o.o.	0,02	0,02	0,02
Pekara Albert d.o.o.	2,38	3,86	3,12
Pekara Istra d.o.o.	2,98	2,45	2,71
Pekara Jadran d.o.o.	0,69	0,42	0,55
Pekara Lasić d.o.o.	1,38	1,05	1,22
Pekara Leonardo d.o.o.	5,57	6,10	5,84
Pekara Milakovic d.o.o.	1,63	1,20	1,42
Zlatni Klas d.o.o.	2,55	3,30	2,93
Imo-pekara d.o.o.	1,45	2,17	1,81
Euro-pek d.o.o.	1,17	0,91	1,04
Stil - pekarna d.o.o.	1,31	1,49	1,40
Gradska pekara d.o.o.	0,45	0,28	0,37

Pekara Rusica d.o.o.	1,94	1,05	1,50
Pekara Veronika d.o.o.	0,66	0,76	0,71
Pekarna Vita d.o.o.	0,30	0,40	0,35
Pekara Trnsko d.o.o.	3,98	3,69	3,84
Pekarna Lović d.o.o.	1,77	0,87	1,32
Pekarnica Horvat d.o.o.	3,50	7,15	5,32
Peara Nova kapela d.o.o.	1,25	2,50	1,87
Pekarnica Ardiane d.o.o.	1,37	3,81	2,59
Arena pekara d.o.o.	5,60	4,51	5,06
Pekara Krčina d.o.o.	1,39	1,37	1,38
Pekara Biškić d.o.o.	0,24	0,15	0,19
Gold pekarna d.o.o.	1,06	1,07	1,07
Pekarna Savica d.o.o.	0,83	0,06	0,45
Pekarnica Rina d.o.o.	2,04	2,41	2,23
Antun pekara d.o.o.	3,35	1,36	2,36
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	2,72	1,11	1,91
Prosjek:	1,79	1,85	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Vrijednost koeficijenta tekuće likvidnosti u pravilu bi trebala biti veća od 2, odnosno kratkotrajna imovina bi trebala biti dvostruko veća od kratkoročnih obveza.

Na temelju prethodne tablice vidljivo je da najviša prosječna vrijednost koeficijenta tekuće likvidnosti je zabilježena kod pekare Leonardo d.o.o. koja je iznosila 5,84, na temelju čega možemo zaključiti da ovo društvo ne bi trebalo imati potencijalnu opasnost od unovčenja kratkotrajne imovine.

Dok pekarnica Nika ima prosječnu vrijednost ovoga pokazatelja 0,01, odnosno vrijednost pokazatelja je niža od 2 te pekarnica ima opasnost od unovčenja kratkotrajne imovine, kao i ostala poduzeća kojima je vrijednost pokazatelja niža od 2.

Prosječna vrijednost ovoga pokazatelja za promatrana poduzeća u 2014.godini je iznosila 1,79, dok je u 2015.godini vrijednost iznosila 1,85. Prosječna vrijednost pokazatelja ne prelazi 2 što znači da poduzeća u prosjeku svoje kratkotrajne obveze ne uspijevaju pokriti kratkotrajnom imovinom.

Koeficijent ubrzane likvidnosti

Tablica 3. prikazuje koeficijente ubrzana likvidnosti za trideset poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Tablica 3. Koeficijent ubrzane likvidnosti

	Ubrzana likvidnost		Prosjek
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	-0,01	0,00	0,00
Pekara Prerada d.o.o.	1,42	1,28	1,35
Dubrave d.o.o.	0,02	0,02	0,02
Pekara Albert d.o.o.	1,80	3,29	2,54
Pekara Istra d.o.o.	2,98	2,45	2,71
Pekara Jadran d.o.o.	0,55	0,26	0,41
Pekara Lasić d.o.o.	1,28	0,98	1,13
Pekara Leonardo d.o.o.	5,45	6,01	5,73
Pekara Milakovic d.o.o.	1,43	0,59	1,01
Zlatni Klas d.o.o.	2,30	3,02	2,66
Imo-pekara	1,42	2,14	1,78
Euro-pek d.o.o.	0,97	0,62	0,79
Stil - pekarna d.o.o.	1,09	1,11	1,10
Gradska pekara d.o.o.	0,45	0,28	0,37
Pekara Rusica d.o.o.	1,32	0,52	0,92
Pekara Veronika d.o.o.	0,45	0,55	0,50
Pekarna Vita d.o.o.	0,28	0,00	0,14
Pekara Trnsko d.o.o.	3,97	3,58	3,78
Pekarna Lović d.o.o.	1,39	0,99	1,19
Pekarnica Horvat d.o.o.	3,34	7,00	5,17
Peara Nova kapela d.o.o.	11,20	2,50	6,85
Pekarnica Ardiane d.o.o.	1,26	3,70	2,48
Arena pekara d.o.o.	5,38	4,39	4,88
Pekara Krčina d.o.o.	1,37	1,35	1,36
Pekara Biškić d.o.o.	0,23	0,14	0,19
Gold pekarna d.o.o.	0,39	1,05	0,72
Pekarna Savica d.o.o.	0,05	0,04	0,04
Pekarnica Rina d.o.o.	1,95	2,33	2,14
Antun pekara d.o.o.	2,20	0,45	1,32
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	2,68	1,05	1,87
Prosjek:	1,95	1,72	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Ovaj pokazatelj nam govori u kojem su stupnju kratkoročne obveze pokrivena kratkotrajnom imovinom umanjenom za zalihe.

Na temelju teoretskih aspekata da vrijednost ovoga pokazatelja treba biti veća od jedan, može se zaključiti da devetnaest analiziranih poduzeća ima dovoljno kratkotrajnih sredstava za podmirenje svojih kratkoročnih obveza bez prodaje zaliha, jer prosječna vrijednost njihovog pokazatelja ubrzanе likvidnosti je iznad 1.

Dok ostalih jedanaest poduzeća u 2014. i 2015. nije imalo dovoljno kratkotrajne imovine za podmirenje kratkotrajnih obveza bez prodaje zaliha.

Prosječna vrijednost koeficijenta ubrzanе likvidnosti u 2014.godini je iznosila 1,95, u 2015.godini vrijednost pokazatelja je iznosila 1,72. Na temelju navedenih vrijednosti može se zaključiti da su poduzeća u prosjeku u 2014. Godini posjedovala više kratkotrajnih sredstava za podmirenje kratkoročnih obveza.

Koeficijent financijske stabilnosti

Tablica 4. prikazuje koeficijente financijske stabilnosti za trideset poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Tablica 4. Koeficijent financijske stabilnosti

	Financijska stabilnost		Prosjek
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	10,08	4,16	7,12
Pekara Prerada d.o.o.	0,96	0,97	0,97
Dubrave d.o.o.	-0,70	-0,31	-0,50
Pekara Albert d.o.o.	0,00	0,22	0,11
Pekara Istra d.o.o.	0,01	0,02	0,01
Pekara Jadran d.o.o.	-2,07	-1,30	-1,68
Pekara Lasić d.o.o.	0,94	0,99	0,96
Pekara Leonardo d.o.o.	0,24	0,17	0,20
Pekara Milakovic d.o.o.	0,45	0,70	0,57
Zlatni Klas d.o.o.	0,24	0,23	0,24
Imo-pekara	0,82	0,69	0,76
Euro-pek d.o.o.	1,07	1,70	1,38
Stil - pekarna d.o.o.	0,90	0,88	0,89
Gradska pekara d.o.o.	1,92	2,45	2,19
Pekara Rusica d.o.o.	0,67	0,97	0,82
Pekara Veronika d.o.o.	1,54	0,54	1,04

Pekarna Vita d.o.o.	2,37	1,87	2,12
Pekara Trnsko d.o.o.	0,19	0,15	0,17
Pekarna Lović d.o.o.	0,38	0,71	0,55
Pekarnica Horvat d.o.o.	0,06	0,05	0,05
Peara Nova kapela d.o.o.	0,82	0,22	0,52
Pekarnica Ardiane d.o.o.	0,00	0,00	0,00
Arena pekara d.o.o.	0,04	0,17	0,10
Pekara Krčina d.o.o.	0,43	0,54	0,48
Pekara Biškić d.o.o.	1,40	0,71	1,05
Gold pekarna d.o.o.	0,94	0,72	0,83
Pekarna Savica d.o.o.	1,96	2,98	2,47
Pekarnica Rina d.o.o.	0,03	0,02	0,02
Antun pekara d.o.o.	0,03	0,12	0,07
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	0,00	0,00	0,00
Prosjeck:	0,86	0,71	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Ovaj pokazatelj predstavlja omjer u kojem se dugotrajna imovina financira iz dugoročnih izvora.

Vrijednost ovoga pokazatelja bi trebala biti niža od 1, jer poduzeće mora dio svoje kratkotrajne imovine financirati iz dugoročnih izvora.

Sedam analiziranih poduzeća imaju vrijednost ovoga pokazatelja nižu od 1, to nam govori da poduzeća imaju veću likvidnost i financijsku stabilnost u odnosu na ostala promatrana poduzeća.

Pregledom prethodne tablice vidljivo je da 23 poduzeća imaju prosječnu vrijednost pokazatelja iznad 1, odnosno spomenuta poduzeća posjeduju deficit radnog kapitala tj. dio svoje dugotrajne imovine financiraju iz kratkoročnih izvora.

Prosječna vrijednost koeficijenta financijske stabilnosti za 30 analiziranih poduzeća u 2014.godini je iznosila 0,86,dok je u 2015.godini prosječna vrijednost iznosila 0,71. S obzirom da prosječna vrijednost nije prešla 1, zaključak je da su u prosjeku poduzeća financijski stabilna.

Neto radni kapital

Tablica 5. prikazuje neto radni za trideset poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Tablica 5. Neto radni kapital

	Neto radni kapital		Prosjek
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	-2.044.914,00	-2.109.555,00	-2.077.234,50
Pekara Prerada d.o.o.	957.075,00	710.299,00	833.687,00
Dubrave d.o.o.	-90.862,00	-111.222,00	-101.042,00
Pekara Albert d.o.o.	146.857,00	311.927,00	229.392,00
Pekara Istra d.o.o.	114.948,00	193.910,00	154.429,00
Pekara Jadran d.o.o.	-20.831,00	-37.212,00	-29.021,50
Pekara Lasić d.o.o.	98.095,00	25.041,00	61.568,00
Pekara Leonardo d.o.o.	288.601,00	291.479,00	290.040,00
Pekara Milakovic d.o.o.	173.215,00	112.499,00	142.857,00
Zlatni Klas d.o.o.	1.152.877,00	1.259.189,00	1.206.033,00
Imo-pekara	687.280,00	1.158.685,00	922.982,50
Euro-pek d.o.o.	43.724,00	-22.672,00	10.526,00
Stil - pekarna d.o.o.	1.383.713,00	1.908.508,00	1.646.110,50
Gradska pekara d.o.o.	-3.197.522,00	-3.863.603,00	-3.530.562,50
Pekara Rusica d.o.o.	469.864,00	47.002,00	258.433,00
Pekara Veronika d.o.o.	-232.031,00	-121.274,00	-176.652,50
Pekarna Vita d.o.o.	-951.946,00	-805.691,00	-878.818,50
Pekara Trnsko d.o.o.	801.421,00	849.456,00	825.438,50
Pekarna Lović d.o.o.	-256.773,00	233.262,00	-11.755,50
Pekarnica Horvat d.o.o.	360.366,00	451.190,00	405.778,00
Peara Nova kapela d.o.o.	34.222,00	242.183,00	138.202,50
Pekarnica Ardiane d.o.o.	26.225,00	108.176,00	67.200,50
Arena pekara d.o.o.	1.036.641,00	1.257.193,00	1.146.917,00
Pekara Krčina d.o.o.	1.094.749,00	714.045,00	904.397,00
Pekara Biškić d.o.o.	-125.798,00	-197.025,00	-161.411,50
Gold pekarna d.o.o.	2.105,00	-152.831,00	-75.363,00
Pekarna Savica d.o.o.	-750.751,00	-1.337.968,00	-1.044.359,50
Pekarnica Rina d.o.o.	433.734,00	718.473,00	576.103,50
Antun pekara d.o.o.	68.488,00	15.587,00	42.037,50
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	62.227,00	214.981,00	138.604,00
Prosjek:	58.833,30	68.801,07	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Ako poduzeće posjeduje višu vrijednost neto radnog kapitala to znači da je njegova likvidnost i solventnost veća. Neto radni kapital pokazuje je li kratkotrajna imovina prekoračuje kratkotrajne obveze.

Deset analiziranih poduzeća su imali pozitivni prosjek neto radnog kapitala za 2014. i 2015. godinu, odnosno taj iznos radno raspoloživog kapitala stoji poduzećima na raspolaganju za podmirenje kratkoročnih obveza.

Dok kod dvadeset poduzeća koji su imali negativan prosjek neto radnog kapitala postoji negativno prekoračenje kratkoročnih obveza nad kratkotrajnom imovinom.

U 2014. Godini poduzeća su prosječno imala 58.833,30 kn neto radnog kapitala, dok u 2015. Su prosječno imala 68.801,07 kn. Odnosno u prosjeku je svako poduzeće imalo taj iznos kapitala ima na raspolaganju za podmirenje kratkoročnih obveza

Na temelju provedene analize likvidnosti može se dati zaključak da promatrana skupina poduzeća može u vrlo kratkom podmiriti potrebe za gotovinom i osigurati dovoljnu količinu novca, na osnovu tekuće likvidnosti može se doći do zaključka da poduzeća nisu sposobna podmiriti kratkotrajne obveze svojom kratkotrajnom imovinom. Poduzeća koja nemaju optimalnu vrijednost koeficijenta tekuće likvidnosti trebala bi nastojati smanjiti kratkoročne obveze ili na neke načine pokušati povećati ulaganja u kratkotrajnu imovinu.

Prosječni neto radni kapital je u promatranom razdoblju bio pozitivan to znači da su poduzeća posjedovala više kratkotrajna imovina u odnosu na kratkoročne obveze.

4.3. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti pokazuju koliko je se poduzeće financiralo iz tuđih izvora a koliko iz vlastitih. U nastavku će biti prikazani: koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja te koeficijent financiranja.

Tablica 6. prikazuje koeficijente zaduženosti za trideset poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Tablica 6: Koeficijent zaduženosti

	Koeficijent zaduženosti		Prosjek
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	0,19	1,11	0,65
Pekara Prerada d.o.o.	0,15	0,10	0,12
Dubrave d.o.o.	2,38	4,00	3,19
Pekara Albert d.o.o.	0,42	0,62	0,52
Pekara Istra d.o.o.	0,33	0,40	0,37
Pekara Jadran d.o.o.	0,92	1,34	1,13
Pekara Lasić d.o.o.	0,28	0,14	0,21
Pekara Leonardo d.o.o.	0,30	0,24	0,27
Pekara Milaković d.o.o.	0,58	0,65	0,61
Zlatni Klas d.o.o.	0,47	0,47	0,47
Imo-pekara d.o.o.	0,44	0,34	0,39
Euro-pek d.o.o.	0,67	0,88	0,78
Stil - pekarna d.o.o.	0,52	0,56	0,54
Gradska pekara d.o.o.	0,65	0,13	0,39
Pekara Rusica d.o.o.	0,26	0,37	0,31
Pekara Veronika d.o.o.	0,81	0,74	0,77
Pekarna Vita d.o.o.	0,66	0,59	0,63
Pekara Trnsko d.o.o.	0,21	0,24	0,23
Pekarna Lović d.o.o.	0,45	0,51	0,48
Pekarnica Horvat d.o.o.	0,28	0,14	0,21
Pekara Nova kapela d.o.o.	0,05	0,34	0,20
Pekarnica Ardiane d.o.o.	0,73	0,26	0,50
Arena pekara d.o.o.	0,17	0,19	0,18
Pekara Krčina d.o.o.	0,60	0,56	0,58
Pekara Biškić d.o.o.	1,47	1,99	1,73
Gold pekarna d.o.o.	0,04	0,79	0,42
Pekarna Savica d.o.o.	0,38	0,92	0,65
Pekarnica Rina d.o.o.	0,48	0,41	0,45
Antun pekara d.o.o.	0,29	0,71	0,50
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	0,04	0,90	0,47
Prosjek:	0,51	0,69	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Koeficijent zaduženosti pokazuje koliko se imovine financiralo iz tuđih izvora (obveza).

Poduzeća s višom vrijednosti ovoga pokazatelja imaju veću mogućnost da neće moći vratiti dug i obrnuto. Vrijednost ovoga pokazatelja bi u pravilu trebala biti niža od 50%.

Osamnaest poduzeća koji imaju prosjek ovoga pokazatelja niži od 50% imaju i niži financijski rizik, dok ostala poduzeća imaju veći rizik da neće moći vraćati svoje dugove.

S obzirom da ovaj pokazatelj kazuje koliko društvo koristi tuđe izvore, može se zaključiti da poduzeća iz ove skupine u prosjeku više koriste tuđa sredstva financiranja. U 2014. godini poduzeća su u prosjeku 51% koristila tuđe izvore. U 2015. godini društva su prosječno 69 % se financirala iz tuđih izvora. Također se može zaključiti da ova poduzeća imaju rizik od nemogućnosti vraćanja dugova, koji je u prosjeku viši u 2015. godini.

Koeficijent vlastitog financiranja

Tablica 7. prikazuje koeficijente vlastitog financiranja za trideset poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Tablica 7. Koeficijent vlastitog financiranja

	Koeficijent vlastitog financiranja		Prosjek
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	0,06	-0,11	-0,02
Pekara Prerada d.o.o.	0,86	0,85	0,85
Dubrave d.o.o.	1,38	-3,00	-0,81
Pekara Albert d.o.o.	0,58	0,38	0,48
Pekara Istra d.o.o.	0,67	0,60	0,63
Pekara Jadran d.o.o.	0,18	0,34	0,26
Pekara Lasić d.o.o.	0,04	0,06	0,05
Pekara Leonardo d.o.o.	0,70	0,76	0,73
Pekara Milaković d.o.o.	0,42	0,35	0,39
Zlatni Klas d.o.o.	0,53	0,53	0,53
Imo-pekara d.o.o.	0,56	0,66	0,61
Euro-pek d.o.o.	0,20	0,12	0,16
Stil - pekarna d.o.o.	0,48	0,44	0,46
Gradska pekara d.o.o.	0,24	0,26	0,25
Pekara Rusica d.o.o.	0,74	0,63	0,69
Pekara Veronika d.o.o.	0,19	0,26	0,23
Pekarna Vita d.o.o.	0,34	0,17	0,26
Pekara Trnsko d.o.o.	0,79	7,38	4,09

Pekarna Lović d.o.o.	0,55	0,49	0,52
Pekarnica Horvat d.o.o.	0,53	0,68	0,61
Pekara Nova kapela d.o.o.	0,58	0,66	0,62
Pekarnica Ardiane d.o.o.	0,33	0,27	0,30
Arena pekara d.o.o.	0,83	0,72	0,77
Pekara Krčina d.o.o.	0,40	0,44	0,42
Pekara Biškić d.o.o.	-0,47	-0,99	-0,73
Gold pekarna d.o.o.	0,50	0,21	0,36
Pekarna Savica d.o.o.	0,11	0,08	0,10
Pekarnica Rina d.o.o.	0,52	0,59	0,55
Antun pekara d.o.o.	0,71	0,29	0,50
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	0,46	0,10	0,28
Prosjek:	0,47	0,47	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Vrijednost pokazatelja vlastitog financiranja bi trebala biti iznad 50%, i on nam pokazuje koliko se imovine financiralo iz vlastitih izvora.

Trinaest poduzeća su zabilježila prosjek pokazatelja vlastitog financiranja iznad 50 %, te se za njih smatra da nisu prekomjerno zaduženi.

Svako poduzeće se prosječno u oba razdoblja financiralo sa 47% iz vlastitih izvora.

Tablica 8. prikazuje koeficijente financiranja za trideset poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Tablica 8. Koeficijent financiranja

	Koeficijent financiranja		Prosjek
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	-17,80	-10,32	-14,06
Pekara Prerada d.o.o.	0,20	0,20	0,20
Dubrave d.o.o.	1,73	-1,33	0,20
Pekara Albert d.o.o.	0,72	1,57	1,14
Pekara Istra d.o.o.	0,50	0,40	0,45
Pekara Jadran d.o.o.	5,19	3,93	4,56
Pekara Lasić d.o.o.	25,40	14,69	20,05
Pekara Leonardo d.o.o.	0,42	0,32	0,37
Pekara Milakovic d.o.o.	1,37	1,84	1,61
Zlatni Klas d.o.o.	0,88	0,90	0,89
Imo-pekara	0,80	0,51	0,65
Euro-pek d.o.o.	3,30	7,55	5,43
Stil - pekarna d.o.o.	1,06	0,85	0,96

Gradska pekara d.o.o.	3,08	2,86	2,97
Pekara Rusica d.o.o.	0,35	0,37	0,36
Pekara Veronika d.o.o.	4,15	39,03	21,59
Pekarna Vita d.o.o.	1,95	1,44	1,70
Pekara Trnsko d.o.o.	0,27	0,32	0,29
Pekarna Lović d.o.o.	0,80	1,05	0,93
Pekarnica Horvat d.o.o.	0,52	0,20	0,36
Pekara Nova kapela d.o.o.	0,72	0,52	0,62
Pekarnica Ardiane d.o.o.	0,27	0,79	0,53
Arena pekara d.o.o.	0,95	0,28	0,61
Pekara Krčina d.o.o.	1,49	1,26	1,37
Pekara Biškić d.o.o.	-3,14	-2,01	-2,57
Gold pekarna d.o.o.	0,98	47,21	24,10
Pekarna Savica d.o.o.	8,42	10,79	9,60
Pekarnica Rina d.o.o.	0,93	0,70	0,81
Antun pekara d.o.o.	0,41	2,42	1,42
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	0,81	9,16	4,98
Prosjeck:	1,56	4,58	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Ako je vrijednost koeficijenta financiranja veća od jedan to znači da poduzeće ima vrijednost duga je veću ukupne glavnice.

Iz prethodne tablice od trideset poduzeća njih trinaest su imali prosječnu vrijednost ovoga pokazatelja iznad 1, odnosno spomenuta poduzeća intezivnije koriste financijsku polugu u odnosu na poduzeća kojima je vrijednost ovoga pokazatelja niža od jedan.

U 2014.godini poduzeća su u prosjeku imala vrijednost koeficijenta financiranja 1,56, a u 2015.godini 4,58. Odnosno poduzeća su u oba razdoblja u prosjeku intezivno koristila financijsku polugu.

Na temelju prethodnih izračuna o profitabilnosti vidljivo je da su poduzeća u prosjeku prekomjerno zadužena u promatranom razdoblju te da imaju veći dug od glavnice.

4.4. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti pokazuju koliko je angažirana imovina poduzeća tj. Pokazuju stupanj njenog iskorištenja . Računaju se iz odnosa prihoda i prosječnih stanja imovine.

Koeficijent obrta ukupne imovine

Koeficijent obrtaja ukupne imovine pokazuje koliko se novčanih jedinica prihoda ostvari na jednu jedinicu uložene ukupne imovine. Poželjna je što veća vrijednost ovoga pokazatelja. Pekara Jadran ima najvišu prosječnu vrijednost ovoga pokazatelja odnosno ostvaruje najviše jedinica prihoda u odnosu na uloženu ukupnu imovinu.

Tablica 9. prikazuje koeficijente obrtaja ukupne imovine za trideset poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Tablica 9. Koeficijent obrtaja ukupne imovine

	Koeficijent obrtaja imovine		Prosjek
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	0,20	0,33	0,27
Pekara Prerada d.o.o.	4,38	0,28	2,33
Dubrave d.o.o.	0,00	0,11	0,05
Pekara Albert d.o.o.	3,20	2,11	2,66
Pekara Istra d.o.o.	3,83	2,26	3,05
Pekara Jadran d.o.o.	8,17	12,54	10,36
Pekara Klas d.o.o.	1,15	1,20	1,17
Pekara Leonardo d.o.o.	0,00	0,00	0,00
Pekara Milakovic d.o.o.	2,48	0,46	1,47
Zlatni Klas d.o.o.	1,13	0,83	0,98
Imo-pekara	0,34	0,74	0,54
Euro-pek d.o.o.	1,67	3,60	2,63
Stil - pekarna d.o.o.	1,29	1,08	1,18
Gradska pekara d.o.o.	1,18	0,11	0,65
Pekara Rusica d.o.o.	2,76	1,93	2,34
Pekara Veronika d.o.o.	4,32	5,25	4,79
Pekarna Vita d.o.o.	1,68	1,41	1,54
Pekara Trnsko d.o.o.	2,21	2,36	2,29
Pekarna Lović d.o.o.	1,90	1,62	1,76
Pekarnica Horvat d.o.o.	3,12	2,90	3,01
Pekara Nova kapela d.o.o.	3,95	2,05	3,00
Pekarnica Ardiane d.o.o.	1,65	1,16	1,40
Arena pekara d.o.o.	1,85	1,24	1,55
Pekara Krčina d.o.o.	0,70	0,65	0,68
Pekara Biškić d.o.o.	1,02	2,82	1,92
Gold pekarna d.o.o.	3,59	4,64	4,11
Pekarna Savica d.o.o.	1,13	0,95	1,04
Pekarnica Rina d.o.o.	2,07	1,30	1,68

Antun pekara d.o.o.	3,77	5,82	4,79
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	3,24	7,38	5,31
Prosjek:	2,27	2,30	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Pekara Jadran je ostvarila najviše povrata na uloženu imovinu odnosno 10,36 kn, dok pekara Leonardo ne ostvaruje prihod u odnosu na uloženu imovinu, odnosno vrlo mali povrat ostvaruje.

Svako poduzeće u prosjeku je ostvarilo 2,27 jedinica prihoda na jednu jedinicu uložene imovine, dok u 2015. Godini u prosjeku su poduzeća ostvarila 2,3 jedinica prihoda na jednu jedinicu uložene imovine.

Koeficijent obrta dugotrajne imovine

Koeficijent obrtaja ukupne imovine pokazuje koliko se novčanih jedinica prihoda ostvari na jednu jedinicu uložene dugotrajne imovine. Poželjna je što veća vrijednost ovoga pokazatelja.

Tablica 10. prikazuje koeficijente obrtaja dugotrajne imovine za 30 analiziranih poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Tablica 10. Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine

	Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine		Prosjek
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	1,29	2,52	1,90
Pekara Prerada d.o.o.	4,85	3,31	4,08
Dubrave d.o.o.	0,00	0,11	0,06
Pekara Albert d.o.o.	0,00	154,76	77,38
Pekara Istra d.o.o.	526,99	239,25	383,12
Pekara Jadran d.o.o.	22,30	28,41	25,36
Pekara Klas d.o.o.	1,63	1,79	1,71
Pekara Leonardo d.o.o.	9,79	13,81	11,80
Pekara Milakovic d.o.o.	10,43	1,60	6,01
Zlatni Klas d.o.o.	6,86	4,92	5,89
Imo-pekara	0,57	1,33	0,95
Euro-pek d.o.o.	7,69	14,54	11,12
Stil - pekarna d.o.o.	1,85	1,53	1,69
Gradska pekara d.o.o.	1,70	0,14	0,92
Pekara Rusica d.o.o.	5,58	3,15	4,36
Pekara Veronika d.o.o.	1,02	37,02	19,02

Pekarna Vita d.o.o.	2,09	23,57	12,83
Pekara Trnsko d.o.o.	14,94	20,71	17,82
Pekarna Lović d.o.o.	8,95	4,67	6,81
Pekarnica Horvat d.o.o.	102,97	88,17	95,57
Peara Nova kapela d.o.o.	1,86	14,43	8,15
Pekarnica Ardiane d.o.o.	0,00	0,00	0,00
Arena pekara d.o.o.	63,16	9,26	36,21
Pekara Krčina d.o.o.	4,09	27,40	15,75
Pekara Biškić d.o.o.	1,56	4,02	2,79
Gold pekarna d.o.o.	7,52	30,33	18,92
Pekarna Savica d.o.o.	1,18	0,99	1,09
Pekarnica Rina d.o.o.	148,53	134,02	141,28
Antun pekara d.o.o.	182,40	170,58	176,49
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	0,00	0,00	0,00
Prosjeck:	38,06	34,54	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine pokazuje koliko se novčanih jedinica prihoda ostvari na jednu jedinicu uložene dugotrajne imovine.

Od analiziranih poduzeća najvišu prosječnu vrijednost ovoga pokazatelja ima pekara Istra, što znači da ona ostvaruje najviše novčanih jedinica prihoda na uloženu dugotrajnu imovinu. Dok pekarna Domaći kruh i pekara Ardiane u prosjeku ostvaruju vrlo mali povrat.

U 2014.godini poduzeća su u prosjeku ostvarila 38,06 novčanih jedinica prihoda na temelju jedne uložene jedinice dugotrajne imovine. U 2015. Godini poduzeća su prosječno na temelju jedne jedinice uložene dugotrajne imovine poduzeća prosječno ostvarila 34,54 prihoda.

Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine

Tablica 11. prikazuje koeficijente obrtaja kratkotrajne za trideset poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Tablica 11. koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine

	Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine		Prosjeck
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	0,23	0,34	0,28
Pekara Prerada d.o.o.	4,85	3,31	4,08
Dubrave d.o.o.	0,00	1,50	0,75
Pekara Albert d.o.o.	3,20	2,55	2,88
Pekara Istra d.o.o.	51,05	2,28	26,67
Pekara Jadran d.o.o.	12,89	22,46	17,67

Pekara Klas d.o.o.	4,10	3,60	3,85
Pekara Leonardo d.o.o.	2,47	2,28	2,38
Pekara Milakovic d.o.o.	3,25	0,64	1,95
Zlatni Klas d.o.o.	1,35	1,00	1,18
Imo-pekara	0,82	1,64	1,23
Euro-pek d.o.o.	2,13	3,60	2,87
Stil - pekarna d.o.o.	4,26	3,63	3,95
Gradska pekara d.o.o.	4,08	0,57	2,32
Pekara Rusica d.o.o.	5,45	4,99	5,22
Pekara Veronika d.o.o.	2,73	9,38	6,05
Pekarna Vita d.o.o.	8,46	5,98	7,22
Pekara Trnsko d.o.o.	2,59	2,67	2,63
Pekarna Lović d.o.o.	2,41	2,47	2,44
Pekarnica Horvat d.o.o.	3,22	3,00	3,11
Peara Nova kapela d.o.o.	7,57	2,39	4,98
Pekarnica Ardiane d.o.o.	1,65	1,16	1,40
Arena pekara d.o.o.	1,91	1,43	1,67
Pekara Krčina d.o.o.	0,85	0,85	0,85
Pekara Biškić d.o.o.	2,96	9,48	6,22
Gold pekarna d.o.o.	6,86	5,48	6,17
Pekarna Savica d.o.o.	26,49	24,48	25,48
Pekarnica Rina d.o.o.	2,10	1,31	1,70
Antun pekara d.o.o.	3,85	6,03	4,94
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	3,24	7,38	5,31
prosjeak:	5,90	4,60	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Ovaj pokazatelj kazuje koliko novčanih jedinica prihoda društvo ostvaruje na jedinicu uložene kratkotrajne imovine.

Od navedenih poduzeća pekara Istra ima najvišu prosječnu vrijednost ovoga pokazatelja, odnosno pekara Istra ostvaruje jedinica prihoda na jedincu uložene kratkotrajne imovine.

U prosjeku su poduzeća u 2014. Godini na jednu jedinicu uložene dugotrajne imovine ostvarivala 5,90 jedinica prihoda, u 2015. Su prosječno ostvarivali 4,6 jedinica prihoda.

Za ovu skupinu poželjna je što veća vrijednost pokazatelja, jer nam to kazuje da društvo efikasno koristi imovinu za stvaranje prihoda

Može se zaključiti da društva u prosjeku efikasno upravljaju kratkotrajnom, dugotrajnom te ukupnom imovinom u stvaranju prihoda.

4.5. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti pokazuju koliko se jedinica prihoda ostvari po jedinici rashoda.

Tablica 12. prikazuje ekonomičnost ukupnog poslovanja za trideset poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača

Tablica 12. ekonomičnost ukupnog poslovanja

	Ekonomičnost ukupnog poslovanja		Prosjek
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	0,80	0,88	0,84
Pekara Prerada d.o.o.	0,02	0,93	0,47
Dubrave d.o.o.	0,00	0,09	0,04
Pekara Albert d.o.o.	1,30	1,01	1,15
Pekara Istra d.o.o.	1,14	1,16	1,15
Pekara Jadran d.o.o.	0,96	0,99	0,98
Pekara Klas d.o.o.	1,26	1,64	1,45
Pekara Leonardo d.o.o.	1,03	1,00	1,02
Pekara Milakovic d.o.o.	1,10	1,31	1,21
Zlatni Klas d.o.o.	1,28	0,97	1,12
Imo-pekara	1,05	0,11	0,58
Euro-pek d.o.o.	1,13	0,95	1,04
Stil - pekarna d.o.o.	1,05	1,02	1,03
Gradska pekara d.o.o.	0,95	0,82	0,89
Pekara Rusica d.o.o.	1,09	1,05	1,07
Pekara Veronika d.o.o.	1,01	1,01	1,01
Pekarna Vita d.o.o.	1,07	1,10	1,08
Pekara Trnsko d.o.o.	0,89	1,00	0,95
Pekarna Lović d.o.o.	0,10	1,02	0,56
Pekarnica Horvat d.o.o.	1,08	1,09	1,08
Peara Nova kapela d.o.o.	0,89	1,14	1,02
Pekarnica Ardiane d.o.o.	1,25	1,20	1,22
Arena pekara d.o.o.	1,36	11,74	6,55
Pekara Krčina d.o.o.	0,98	8,58	4,78
Pekara Biškić d.o.o.	0,68	0,84	0,76
Gold pekarna d.o.o.	1,09	1,01	1,05
Pekarna Savica d.o.o.	1,02	1,01	1,01
Pekarnica Rina d.o.o.	1,20	1,28	1,24
Antun pekara d.o.o.	1,31	0,87	1,09
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	1,08	0,80	0,94
Prosjek:	0,97	1,59	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Vrijednost ovoga pokazatelja bi trebala biti viša od 1, što znači da poduzeće ostvaruje više ukupnih prihoda u odnosu na ukupne rashode poslovanja.

Iz prethodne tablice vidljivo je da 20 poduzeća imaju vrijednost prosječnu vrijednost pokazatelja ekonomičnosti ukupnog poslovanja iznad jedan, što znači da posluju ekonomično.

Prosječna vrijednost pokazatelja ekonomičnosti ukupnog poslovanja za 2014. Godinu je uznosila 0,97, odnosno u tom razdoblju poduzeća su u prosjeku ostvarivala više rashoda poslovanja nego prihoda.

U 2015. Godini poduzeća su u prosjeku imala više poslovnih prihoda u odnosu na poslovne rashode u usporedbi sa prethodnim razdobljem.

Tablica 13. prikazuje ekonomičnost poslovnih aktivnosti za trideset poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Tablica 13. Ekonomičnost poslovnih aktivnosti

	Ekonomičnost poslovnih aktivnosti		Prosjek
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	0,82	0,86	0,84
Pekara Prerada d.o.o.	0,97	65,37	33,17
Dubrave d.o.o.	0,00	0,09	0,04
Pekara Albert d.o.o.	1,29	1,03	1,16
Pekara Istra d.o.o.	1,13	1,17	1,15
Pekara Jadran d.o.o.	0,97	1,00	0,98
Pekara Lasić d.o.o.	1,11	1,04	1,08
Pekara Leonardo d.o.o.	1,06	1,02	1,04
Pekara Milakovic d.o.o.	0,11	1,31	0,71
Zlatni Klas d.o.o.	1,19	0,98	1,08
Imo-pekara	1,08	1,66	1,37
Euro-pek d.o.o.	1,13	0,00	0,57
Stil - pekarna d.o.o.	1,04	1,04	1,04
Gradska pekara d.o.o.	1,00	1,15	1,07
Pekara Rusica d.o.o.	1,14	1,05	1,09
Pekara Veronika d.o.o.	1,00	1,00	1,00
Pekarna Vita d.o.o.	1,07	1,11	1,09
Pekara Trnsko d.o.o.	0,89	1,00	0,95
Pekarna Lović d.o.o.	1,09	1,03	1,06
Pekarnica Horvat d.o.o.	1,17	1,09	1,13
Peara Nova kapela d.o.o.	0,93	0,92	0,93
Pekarnica Ardiane d.o.o.	1,26	1,21	1,24
Arena pekara d.o.o.	1,36	1,16	1,26
Pekara Krčina d.o.o.	0,98	0,86	0,92

Pekara Biškić d.o.o.	0,07	0,84	0,45
Gold pekarna d.o.o.	1,09	1,01	1,05
Pekarna Savica d.o.o.	1,02	1,03	1,02
Pekarnica Rina d.o.o.	1,20	1,28	1,24
Antun pekara d.o.o.	1,31	0,87	1,09
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	1,08	0,61	0,84
Prosjek:	0,99	3,13	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Vrijednost pokazatelja ekonomičnosti poslovanja bi trebala biti što viša.

Pokazatelj kazuje koliko poslovnih prihoda društvo ostvaruje na jedinicu poslovnih rashoda.

Pekara Prerada ima najvišu prosječnu vrijednost ovoga pokazatelja što znači da generalno ekonomično posluje.

U oba razdoblja su poduzeća u prosjeku poslovala ekonomično. Na temelju pokazatelja vidljivo je da je ekonomičnost ipak bolja u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu.

4.6. Pokazatelji profitabilnosti

Ovi pokazatelji nam govore koliko poduzeće uspješno koristi svoja sredstva.

U nastavku će biti prikazani rentabilnost imovine te rentabilnost glavnice.

Tablica 14. prikazuje rentabilnost imovine za trideset poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Tablica 14. Rentabilnost imovine (ROA)

	Rentabilnost imovine (ROA)		Prosjek
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	-0,04	-0,04	-0,03
Pekara Prerada d.o.o.	-0,03	-0,02	-0,41
Dubrave d.o.o.	-0,48	-1,11	-0,25
Pekara Albert d.o.o.	0,58	-0,01	0,29
Pekara Istra d.o.o.	0,36	0,24	0,06
Pekara Jadran d.o.o.	-0,30	-0,07	0,12
Pekara Klas d.o.o.	0,42	0,42	0,22
Pekara Leonardo d.o.o.	0,04	-0,01	0,12
Pekara Milakovic d.o.o.	0,24	0,20	0,32
Zlatni Klas d.o.o.	0,99	-0,16	0,22
Imo-pekara	0,01	0,03	0,01
Euro-pek d.o.o.	0,15	-0,16	0,01

Stil - pekarna d.o.o.	0,02	0,02	-0,01
Gradska pekara d.o.o.	-0,06	-0,02	0,06
Pekara Rusica d.o.o.	0,26	0,07	0,10
Pekara Veronika d.o.o.	0,03	0,03	0,06
Pekarna Vita d.o.o.	0,08	0,10	-0,02
Pekara Trnsko d.o.o.	-0,27	-0,01	-0,06
Pekarna Lović d.o.o.	0,02	0,02	0,09
Pekarnica Horvat d.o.o.	0,16	0,17	0,11
Pekara Nova kapela d.o.o.	-0,15	0,25	0,13
Pekarnica Ardiane d.o.o.	0,26	0,15	0,24
Arena pekara d.o.o.	0,39	0,15	0,10
Pekara Krčina d.o.o.	-0,02	-0,11	-0,29
Pekara Biškić d.o.o.	-0,49	-0,54	-0,19
Gold pekarna d.o.o.	0,24	0,04	0,08
Pekarna Savica d.o.o.	0,02	0,01	0,13
Pekarnica Rina d.o.o.	0,27	0,23	0,08
Antun pekara d.o.o.	0,71	-0,88	-0,47
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	0,19	-1,89	-0,85
Prosjek:	0,12	-0,10	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Ovaj pokazatelj govori koliko dobiti prije poreza društvo ostvari na svaku novčanu jedinicu uloženu u imovinu.

Poželjno je da vrijednost ovoga pokazatelj bude viša veća, te ga je poželjno uspoređivati unutar iste industrije.

Od analiziranih poduzeća najvišu prosječnu vrijednost pokazatelja ima Pekara Milaković, što znači da ostvaruje najviše prihoda na jedinicu uložene imovine društva. Odnosno pekara ostvaruje 32 kune prihoda na jednu jedinicu uložene imovine.

U 2014.godini društva su u prosjeku ostvarivala 0,12 kn prihoda na jednu jedinicu uložene imovine, dok u 2015.godini društva u prosjeku nisu ostvarivala prihod na temelju uložene imovine.

Tablica 15. prikazuje rentabilnost glavnice (ROE) za trideset poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, proizvodnje svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Tablica 15. rentabilnost glavnice

	Rentabilnost glavnice (ROE)		Prosjek
	2014	2015	
Pekarnica Nika d.o.o.	0,68	0,42	0,55
Pekara Prerada d.o.o.	-0,03	-0,03	-0,03
Dubrave d.o.o.	0,35	-0,37	-0,01
Pekara Albert d.o.o.	1,00	-0,03	0,49
Pekara Istra d.o.o.	0,54	0,41	0,47
Pekara Jadran d.o.o.	1,69	0,20	0,94
Pekara Klas d.o.o.	1,00	0,78	0,89
Pekara Leonardo d.o.o.	0,06	-0,01	0,03
Pekara Milakovic d.o.o.	0,34	0,26	0,30
Zlatni Klas d.o.o.	1,41	0,21	0,81
Imo-pekara	0,02	0,05	0,04
Euro-pek d.o.o.	0,75	-0,01	0,37
Stil - pekarna d.o.o.	0,03	0,04	0,03
Gradska pekara d.o.o.	-0,26	-0,09	-0,17
Pekara Rusica d.o.o.	0,35	0,11	0,23
Pekara Veronika d.o.o.	0,16	0,11	0,14
Pekarna Vita d.o.o.	0,23	0,25	0,24
Pekara Trnsko d.o.o.	-0,33	-0,01	-0,17
Pekarna Lović d.o.o.	0,03	0,03	0,03
Pekarnica Horvat d.o.o.	0,29	0,25	0,27
Peara Nova kapela d.o.o.	-0,26	0,39	0,06
Pekarnica Ardiane d.o.o.	0,98	0,46	0,72
Arena pekara d.o.o.	0,47	0,20	0,34
Pekara Krčina d.o.o.	-0,04	-0,24	-0,14
Pekara Biškić d.o.o.	1,05	0,55	0,80
Gold pekarna d.o.o.	0,48	0,17	0,32
Pekarna Savica d.o.o.	0,17	0,08	0,13
Pekarnica Rina d.o.o.	0,52	0,39	0,46
Antun pekara d.o.o.	1,00	-3,00	-1,00
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	0,42	-19,22	-9,40
Prosjek:	0,44	-0,59	

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Udjel neto dobiti u glavnici nam pokazuje koliko je zapravo povrat na investirani kapital. Poželjna je što veća vrijednost ovoga pokazatelja.

Od ukupno trideset poduzeća 23 poduzeća imaju prosječni ROE pozitivne vrijednosti, odnosno ostvaruju dobit na uloženi kapital.

Pekara Jadran ima vrijednost 0,94, što predstavlja najvišu vrijednost prosječnog povrata na kapital. Spomenuta pekara ostvari 94 lipe dobiti na jednu kunu uloženog kapitala.

Prosječno u 2014. Godini promatrana poduzeća su ostvarivala 0,44 kn povrata na uloženi kapital, dok za 2015. godinu poduzeća u prosjeku nisu ostvarivala povrat na investirani kapital.

Pokazateljima profitabilnosti mjeri se sposobnost poduzeća da ostvaruje dobit u odnosu prihode, imovinu ili kapital. Na temelju analize profitabilnosti za 2014. godinu može se zaključiti da poduzeća ostvaruju prihode na temelju uložene imovine i kapitala, dok u 2015. godinine u prosjeku poduzeća nisu ostvarivala povrat u odnosu na uloženo.

4.7. Horizontalna analiza godišnjih financijskih izvještaja

U nastavku rada biti će prikazana horizontalna analiza računa dobiti i gubitka te bilance 30 odabranih poduzeća koja se bave pekarskom djelatnošću. Prikazani su skraćeni račun dobiti i gubitka te skraćene bilance odabranih poduzeća za 2014. I 2015. Godinu.

Horizontalna analiza predstavlja usporedni prikaz apsolutnih svota najvažnijih pozicija bilance i računa dobiti i gubitka i promjene tih svota tijekom vremena.⁷³

Tablica 16. Horizontalna analiza bilanci za 30 promatranih poduzeća za 2014. I 2015. godinu

Antun d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Dubrave d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Dugotrajna imovina	2.060,00	2.060,00	-	Dugotrajna imovina	37.311,00	26.311,00	0,29
Kratkotrajna imovina	97.663,00	58.314,00	- 0,40	Kratkotrajna imovina	1.546,00	2.002,00	0,29
Aktiva	99.723,00	60.374,00	- 0,39	Aktiva	38.857,00	28.313,00	0,27
Kapital	70.548,00	17.647,00	- 0,75	Kapital	-53.551,00	-84.911,00	0,59
Dugoročne obveze	-	-	-	Dugoročne obveze	0,00	-	-
Kratkoročne obveze	29.175,00	42.727,00	0,46	Kratkoročne obveze	92.408,00	113.224,00	0,23
Pasiva	99.723,00	60.374,00	- 0,39	Pasiva	38.857,00	28.313,00	0,27
Nika d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Albert	2014.	2015.	% promjene
Dugotrajna imovina	2.270.241,00	2.159.417,00	- 0,05	Dugotrajna imovina	0,00	65.083,00	-
Kratkotrajna imovina	25.926,00	28.644,00	0,10	Kratkotrajna imovina	252.894,00	308.208,00	0,22
Aktiva	2.296.167,00	2.188.061,00	- 0,05	Aktiva	252.894,00	373.291,00	0,48
Kapital	-136.677,00	-234.817,00	- 0,72	Kapital	146.857,00	143.138,00	-

⁷³ Belak, V.,(1995.)Menadžersko računovodstvo , RRiF, Zagreb, str 93

							0,03
Dugoročne obveze	362.005,00	284.679,00	- 0,21	Dugoročne obveze	0,00	150.387,00	-
Kratkoročne obveze	2.070.840,00	2.138.199,00	0,03	Kratkoročne obveze	106.037,00	79.766,00	- 0,25
Pasiva	2.296.168,00	2.188.061,00	- 0,05	Pasiva	252.894,00	373.291,00	0,48
Pekara Istra d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Jadran d.o.o	2014.	2015.	% promjene
Dugotrajna imovina	1.267,00	3.127,00	0,59	Dugotrajna imovina	27.000,00	21.000,00	- 0,22
Kratkotrajna imovina	173.080,00	327.509,00	0,47	Kratkotrajna imovina	46.725,00	26.563,00	- 0,43
Aktiva	174.347,00	330.636,00	0,47	Aktiva	73.725,00	47.563,00	- 0,35
Kapital	116.215,00	197.037,00	0,41	Kapital	-13.021,00	-16.212,00	- 0,25
Dugoročne obveze	0,00	0,00	-	Dugoročne obveze	-	-	-
Kratkoročne obveze	58.132,00	133.599,00	0,56	Kratkoročne obveze	67.556,00	63.775,00	- 0,06
Pasiva	17.434,00	330.636,00	0,95	Pasiva	73.723,00	47.563,00	- 0,35
Leonardo d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Imo-pekaru d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Dugotrajna imovina	374.058,00	366.267,00	- 0,02	Dugotrajna imovina	3.187.026,00	2.639.277,00	- 0,17
Kratkotrajna imovina	1.896.022,00	1.806.303,00	- 0,05	Kratkotrajna imovina	2.210.481,00	2.146.572,00	- 0,03
Aktiva	2.270.080,00	2.172.570,00	- 0,04	Aktiva	5.397.507,00	4.785.849,00	- 0,11
Kapital	1.206.935,00	1.143.291,00	- 0,05	Kapital	3.002.890,00	3.170.128,00	0,06
Dugoročne obveze	320.000,00	482.165,00	0,51	Dugoročne obveze	871.416,00	627.834,00	- 0,28
Kratkoročne obveze	743.145,00	547.114,00	- 0,26	Kratkoročne obveze	1.523.201,00	987.887,00	- 0,35
Pasiva	2.270.080,00	2.172.570,00	- 0,04	Pasiva	5.397.507,00	4.785.849,00	- 0,11
Euro pek d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Arena d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Dugotrajna imovina	83.865,00	55.240,00	- 0,34	Dugotrajna imovina	38.129,00	249.949,00	5,56
Kratkotrajna imovina	302.579,00	223.270,00	- 0,26	Kratkotrajna imovina	1.261.831,00	1.614.933,00	0,28
Aktiva	386.444,00	278.510,00	- 0,28	Aktiva	1.299.960,00	1.864.882,00	0,43
Kapital	78.459,00	32.568,00	- 0,58	Kapital	1.074.770,00	1.346.106,00	0,25
Dugoročne obveze	0,00	0,00	-	Dugoročne obveze	0,00	161.036,00	-
Kratkoročne obveze	258.855,00	245.942,00	- 0,05	Kratkoročne obveze	225.190,00	357.740,00	0,59
Pasiva	386.444,00	278.510,00	- 0,28	Pasiva	1.299.960,00	1.864.882,00	0,43
Stil pekarna d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Veronika	2014.	2015.	% promjene
Dugotrajna imovina	12.006.871,00	13.749.527,00	0,15	Dugotrajna imovina	249.675,00	97.923,00	- 0,61
Kratkotrajna imovina	5.206.233,00	5.797.124,00	0,11	Kratkotrajna imovina	440.948,00	386.477,00	- 0,12
Aktiva	17.213.104,00	19.546.651,00	0,14	Aktiva	835.096,00	690.759,00	- 0,17
Kapital	8.345.062,00	8.652.265,00	0,04	Kapital	162.117,00	183.008,00	0,13
Dugoročne obveze	5.045.522,00	7.005.770,00	0,39	Dugoročne obveze	0,00	0,00	-
Kratkoročne obveze	3.822.520,00	3.888.616,00	0,02	Kratkoročne obveze	672.979,00	507.751,00	- 0,25
Pasiva	17.213.104,00	19.546.651,00	0,14	Pasiva	835.096,00	690.759,00	- 0,17
Gradska pekara d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Vita d.o.o.	2014.	2015.	% promjene

Dugotrajna imovina	6.394.308,00	6.347.167,00	- 0,01	Dugotrajna imovina	1.647.276,00	1.735.794,00	0,05
Kratkotrajna imovina	2.669.130,00	1.521.456,00	- 0,43	Kratkotrajna imovina	406.849,00	535.275,00	0,32
Aktiva	9.203.258,00	7.974.853,00	- 0,13	Aktiva	2.054.125,00	2.271.069,00	0,11
Kapital	2.253.408,00	2.067.146,00	- 0,08	Kapital	695.330,00	930.103,00	0,34
Dugoročne obveze	1.072.330,00	522.648,00	- 0,51	Dugoročne obveze	0,00	0,00	-
Kratkoročne obveze	5.866.652,00	5.385.059,00	- 0,08	Kratkoročne obveze	1.358.795,00	1.340.966,00	0,01
Pasiva	9.203.258,00	7.974.853,00	- 0,13	Pasiva	2.054.125,00	2.271.069,00	0,11
Lović d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Ardiane d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Dugotrajna imovina	294.889,00	567.889,00	0,93	Dugotrajna imovina	-	-	-
Kratkotrajna imovina	1.093.626,00	1.073.209,00	- 0,02	Kratkotrajna imovina	98.046,00	146.631,00	0,50
Aktiva	1.388.515,00	1.641.098,00	0,18	Aktiva	98.046,00	146.631,00	0,50
Kapital	769.732,00	801.151,00	0,04	Kapital	26.225,00	48.786,00	0,86
Dugoročne obveze	-	-	-	Dugoročne obveze	-	-	-
Kratkoročne obveze	68.783,00	839.947,00	11,21	Kratkoročne obveze	71.821,00	38.455,00	0,46
Pasiva	1.388.515,00	1.641.098,00	0,18	Pasiva	98.046,00	146.631,00	0,50
Horvat d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekara Rusica d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Dugotrajna imovina	15.789,00	17.865,00	0,13	Dugotrajna imovina	945.440,00	1.535.065,00	0,62
Kratkotrajna imovina	504.702,00	524.528,00	0,04	Kratkotrajna imovina	968.226,00	968.417,00	0,00
Aktiva	520.491,00	542.393,00	0,04	Aktiva	1.913.666,00	2.503.482,00	0,31
Kapital	276.155,00	369.055,00	0,34	Kapital	1.415.304,00	1.582.067,00	0,12
Dugoročne obveze	0,00	0,00	-	Dugoročne obveze	0,00	-	-
Kratkoročne obveze	144.336,00	73.338,00	- 0,49	Kratkoročne obveze	498.362,00	921.415,00	0,85
Pasiva	520.491,00	542.393,00	0,04	Pasiva	1.913.666,00	2.503.482,00	0,31
Pekara Trnsko d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Krčina d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Dugotrajna imovina	185.591,00	150.101,00	- 0,19	Dugotrajna imovina	815.130,00	822.750,00	0,01
Kratkotrajna imovina	1.070.023,00	1.165.263,00	0,09	Kratkotrajna imovina	3.931.786,00	2.651.945,00	0,33
Aktiva	1.255.614,00	1.315.364,00	0,05	Aktiva	4.746.916,00	347.695,00	0,93
Kapital	987.012,00	999.557,00	0,01	Kapital	1.909.879,00	1.536.795,00	0,20
Dugoročne obveze	0,00	0,00	-	Dugoročne obveze	0,00	0,00	-
Kratkoročne obveze	268.602,00	315.807,00	0,18	Kratkoročne obveze	2.837.037,00	1.937.900,00	0,32
Pasiva	1.255.614,00	1.315.364,00	0,05	Pasiva	4.746.916,00	3.474.695,00	0,27
Biškić	2014.	2015.	% promjene	Savica d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Dugotrajna imovina	73.375,00	81.806,00	0,11	Dugotrajna imovina	1.534.375,00	2.014.680,00	0,31
Kratkotrajna imovina	38.735,00	34.690,00	- 0,10	Kratkotrajna imovina	68.400,00	81.762,00	0,20
Aktiva	112.110,00	116.496,00	0,04	Aktiva	1.602.775,00	2.096.442,00	0,31
Kapital	-52.423,00	-115.219,00	- 1,20	Kapital	170.116,00	177.880,00	0,05

Dugoročne obveze	0,00	0,00	-	Dugoročne obveze	613.508,00	498.832,00	- 0,19
Kratkoročne obveze	164.533,00	231.715,00	0,41	Kratkoročne obveze	819.151,00	1.419.730,00	0,73
Pasiva	112.110,00	116.496,00	0,04	Pasiva	1.602.775,00	2.096.442,00	0,31
Gold	2014.	2015.	% promjene	Domaći kruh	2014.	2015.	% promjene
Dugotrajna imovina	36.027,00	33.227,00	- 0,08	Dugotrajna imovina	0,00	0,00	-
Kratkotrajna imovina	39.495,00	184.034,00	3,66	Kratkotrajna imovina	340.157,00	77.966,00	0,77
Aktiva	75.522,00	217.261,00	1,88	Aktiva	340.157,00	77.966,00	0,77
Kapital	38.132,00	46.026,00	0,21	Kapital	155.181,00	7.676,00	0,95
Dugoročne obveze	0,00	0,00	-	Dugoročne obveze	0,00	0,00	-
Kratkoročne obveze	37.390,00	171.235,00	3,58	Kratkoročne obveze	125.176,00	70.290,00	0,44
Pasiva	75.522,00	217.261,00	1,88	Pasiva	340.157,00	77.966,00	0,77
Prerada d.o.o.	2014.	2015.	%promjene	Pekara Milaković d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Dugotrajna imovina	27.021.777,00	26.635.544,00	- 0,01	Dugotrajna imovina	139.130,00	268.030,00	0,93
Kratkotrajna imovina	2.683.442,00	2.470.108,00	- 0,08	Kratkotrajna imovina	54.384,00	664.196,00	11,21
Aktiva	29.761.213,00	29.186.183,00	- 0,02	Aktiva	586.046,00	932.226,00	0,59
Kapital	25.475.655,00	24.878.624,00	- 0,02	Kapital	246.909,00	3.278,16	0,99
Dugoročne obveze	2.576.891,00	2.537.345,00	- 0,02	Dugoročne obveze	65.436,00	527,13	0,99
Kratkoročne obveze	257.891,00	1.759.809,00	5,82	Kratkoročne obveze	273.701,00	551.697,00	1,02
Pasiva	29.781.213,00	29.186.183,00	- 0,02	Pasiva	586.046,00	932.226,00	0,59
Zlatni klas d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Nova kapela d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Dugotrajna imovina	374.058,00	366.267,00	- 0,02	Dugotrajna imovina	155.748,00	66.980,00	0,57
Kratkotrajna imovina	1.896.022,00	1.806.303,00	- 0,05	Kratkotrajna imovina	170.467,00	403.778,00	1,37
Aktiva	2.270.080,00	2.172.570,00	- 0,04	Aktiva	326.215,00	470.758,00	0,44
Kapital	1.206.935,00	1.143.291,00	- 0,05	Kapital	189.970,00	309.163,00	0,63
Dugoročne obveze	320.000,00	482.165,00	0,51	Dugoročne obveze	0	0	0
Kratkoročne obveze	743.145,00	547.114,00	- 0,26	Kratkoročne obveze	136.245,00	161.595,00	0,19
Pasiva	2.270.080,00	2.172.570,00	- 0,04	Pasiva	326.215,00	470.758,00	0,44
Pekarnica Rina d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekara Lasić d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Dugotrajna imovina	12.000,00	12.000,00	-	Dugotrajna imovina	0	115507	-
Kratkotrajna imovina	849.064,00	1.227.361,00	0,45	Kratkotrajna imovina	0	11550	-
Aktiva	861.064,00	1.239.361,00	0,44	Aktiva	357484	643142	0,80
Kapital	445.734,00	730.474,00	0,64	Kapital	98095	140548	0,43
Dugoročne obveze	0,00	0,00	-	Dugoročne obveze	0	0	-
Kratkoročne obveze	415.330,00	508.888,00	0,23	Kratkoročne obveze	259389	502594	0,94
Pasiva	861.064,00	1.239.362,00	0,44	Pasiva	357484	643142	0,80

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Na temelju horizontalne analize skraćenih bilanci 30 poduzeća vidljivo je da 13 poduzeća imaju negativnu promjenu dugotrajne imovine u 2015. godini u odnosu na 2014., tj. zabilježeno je smanjenje dugotrajne imovine kroz promatrana razdoblja, dok je 11 poduzeća zabilježilo rast dugotrajne imovine u 2015. U odnosu na prethodnu.

Četiri poduzeća nisu prikazala u svojim financijskim izvještajima da posjeduju dugotrajnu imovinu, za poslovnu godinu 2014, dok u 2015. Tri poduzeća nisu u financijskim izvještajima iskazali dugotrajnu imovinu.

Oko 43% promatranih poduzeća je zabilježilo negativnu promjenu kratkotrajne imovine u 2015. Godini, njih 17 bilježi rast kratkotrajne imovine u 2015. godini u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

Smanjenje vrijednosti ukupne aktive zabilježilo je 43 % poduzeća, dok 57 % promatranih poduzeća bilježe rast ukupne aktive u 2015. Godini.

Dugotrajne obveze su porasle u 2015. kod tri poduzeća, 21 poduzeće nije prikazalo u svojim financijskim izvještajima posjedovanje dugoročnih obveza.

Tablica 17. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka za 30 promatranih poduzeća za 2014. I 2015. godinu

Stil pekarna d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Imo-pekara d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Poslovni prihodi	22.176.522,00	21.040.543,00	-5,12%	Poslovni prihodi	1.775.578,00	3.517.703,00	98,12%
Poslovni rashodi	21.367.174,00	20.285.507,00	-5,06%	Poslovni rashodi	1.630.814,00	2.119.156,00	29,94%
Financijski prihodi	27.938,00	632,00	-97,74%	Financijski prihodi	54.796,00	-	-100,00%
Financijski rashodi	474.110,00	357.363,00	-24,62%	Financijski rashodi	94.845,00	875.310,00	822,88%
Ukupni prihodi	2.204.460,00	21.041.175,00	854,48%	Ukupni prihodi	1.810.374,00	3.517.703,00	94,31%
Ukupni rashodi	21.841.284,00	21.841.284,00	0,00%	Ukupni rashodi	1.725.659,00	3.308.656,00	91,73%
Gubitak prije oporezivanja	-	-	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	-	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja	363.176,00	398.305,00	9,67%	Dobit prije oporezivanja	18.183,00	41.809,00	129,93%
Gradska pekara d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekarna Vita d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Poslovni prihodi	10.838.391,00	826.787,00	-92,37%	Poslovni prihodi	3.440.096,00	3.200.127,00	-6,98%
Poslovni rashodi	10.866.165,00	718.340,00	-93,39%	Poslovni rashodi	3.223.814,00	2.883.850,00	-10,55%
Financijski prihodi	48.165,00	39.716,00	-17,54%	Financijski prihodi	774,00	412,00	-46,77%
Financijski rashodi	599.880,00	334.425,00	-44,25%	Financijski rashodi	6.074,00	14.744,00	142,74%
Ukupni prihodi	10.886.556,00	866.503,00	-92,04%	Ukupni prihodi	3.440.840,00	3.200.539,00	-6,98%
Ukupni rashodi	11.466.046,00	1.052.765,00	-90,82%	Ukupni rashodi	3.229.888,00	2.898.594,00	-10,26%

Gubitak prije oporezivanja	- 579.489,00	- 186.262,00	67,86%	Gubitak prije oporezivanja			
Dobit prije oporezivanja	-	-	0,00%	Dobit prije oporezivanja	210.982,00	301.945,00	43,11%
Pekara Rusica d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekara Trnsko d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Poslovni prihodi	5.274.609,00	4.836.617,00	-8,30%	Poslovni prihodi	2.772.071,00	3.107.002,00	12,08%
Poslovni rashodi	4.639.468,00	4.615.561,00	-0,52%	Poslovni rashodi	3.097.454,00	3.095.101,00	-0,08%
Financijski prihodi	-	-	0,00%	Financijski prihodi	4,00	1.125,00	28025,00%
Financijski rashodi	-	-	0,00%	Financijski rashodi	1.459,00	481,00	-67,03%
Ukupni prihodi	5.274.609,00	4.836.618,00	-8,30%	Ukupni prihodi	2.772.021,00	3.108.127,00	12,12%
Ukupni rashodi	4.639.468,00	4.615.561,00	-0,52%	Ukupni rashodi	3.098.913,00	3.095.582,00	-0,11%
Gubitak prije oporezivanja	-	-	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	326.892,00	12.545,00	103,84%
Dobit prije oporezivanja	635.141,00	221.057,00	-65,20%	Dobit prije oporezivanja	-	-	0,00%
Pekara Veronika d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekarna Lović d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Poslovni prihodi	3.545.973,00	3.590.053,00	1,24%	Poslovni prihodi	2.639.146,00	2.654.798,00	0,59%
Poslovni rashodi	3.546.843,00	3.593.539,00	1,32%	Poslovni rashodi	2.420.191,00	2.573.613,00	6,34%
Financijski prihodi	793,00	250,00	-68,47%	Financijski prihodi	-	-	0,00%
Financijski rashodi	13.005,00	5.553,00	-57,30%	Financijski rashodi	183.105,00	40.271,00	-78,01%
Ukupni prihodi	3.609.684,00	3.625.206,00	0,43%	Ukupni prihodi	2.639.146,00	2.654.798,00	0,59%
Ukupni rashodi	3.576.281,00	3.599.092,00	0,64%	Ukupni rashodi	2.603.296,00	2.613.884,00	0,41%
Gubitak prije oporezivanja				Gubitak prije oporezivanja	-	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja	33.403,00	26.114,00	-21,82%	Dobit prije oporezivanja	35.850,00	40.914,00	14,13%
Arena pekara d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekarna Gold d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Poslovni prihodi	2.376.492,00	2.277.779,00	-4,15%	Poslovni prihodi	270.965,00	1.007.640,00	271,87%
Poslovni rashodi	1.750.120,00	1.965.102,00	12,28%	Poslovni rashodi	247.659,00	995.821,00	302,09%
Financijski prihodi	31.690,00	25.589,00	-19,25%	Financijski prihodi	-	2,00	0,00%
Financijski rashodi	17.789,00	-	-100,00%	Financijski rashodi	641,00	1.952,00	204,52%
Ukupni prihodi	2.408.182,00	2.314.549,00	-3,89%	Ukupni prihodi	270.965,00	1.007.642,00	271,87%
Ukupni rashodi	167.909,00	1.972.287,00	1074,62%	Ukupni rashodi	248.300,00	997.773,00	301,84%
Gubitak prije oporezivanja	-	-	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	-	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja	507.726,00	271.335,00	-46,56%	Dobit prije oporezivanja	18.132,00	7.894,00	-56,46%
Krčina d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekarna Savica d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Poslovni prihodi	3.337.711,00	2.253.573,00	-32,48%	Poslovni prihodi	1.812.002,00	2.001.391,00	0,00%
Poslovni rashodi	3.401.556,00	2.607.478,00	-23,34%	Poslovni rashodi	1.781.732,00	1.952.012,00	0,00%
Financijski prihodi				Financijski prihodi	6,00	13,00	36,11%
Financijski rashodi	14.913,00	19.179,00	28,61%	Financijski rashodi	1.871,00	34.501,00	0,99%
Ukupni prihodi	3.337.711,00	2.253.573,00	-32,48%	Ukupni prihodi	1.812.008,00	2.001.404,00	0,00%
Ukupni rashodi	3.416.469,00	2.626.657,00	-23,12%	Ukupni rashodi	1.783.603,00	1.986.513,00	0,00%
Gubitak prije oporezivanja	- 78.758,00	- 373.084,00	-373,71%	Gubitak prije oporezivanja	-	-	0,00%

Dobit prije oporezivanja	-	-	0,00%	Dobit prije oporezivanja	9.557,00	7.764,00	0,01%
Pekara Zlatni klas d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekarnica Horvat d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Poslovni prihodi	2.334.968,00	1.769.295,00	-24,23%	Poslovni prihodi	1.625.331,00	1.574.997,00	-3,10%
Poslovni rashodi	1.970.157,00	1.811.664,00	-8,04%	Poslovni rashodi	1.383.459,00	1.448.261,00	4,68%
Financijski prihodi	30.936,00	33.442,00	8,10%	Financijski prihodi	428,00	86,00	-79,91%
Financijski rashodi	38.990,00	54.717,00	40,34%	Financijski rashodi	8.906,00	284,00	-96,81%
Ukupni prihodi	2.565.257,00	1.802.737,00	-29,72%	Ukupni prihodi	1.625.759,00	1.575.083,00	-3,12%
Ukupni rashodi	2.009.147,00	1.866.381,00	-7,11%	Ukupni rashodi	1.506.280,00	1.448.545,00	-3,83%
Gubitak prije oporezivanja	0,00	-63.644,00		Gubitak prije oporezivanja	-	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja	556.110,00	0,00	-100,00%	Dobit prije oporezivanja	81.235,00	92.900,00	14,36%
Pekarnica Rina d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekara Lasić d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Poslovni prihodi	1.782.351,00	1.598.871,00	-10,29%	Poslovni prihodi	1.153.453,00	1.513.929,00	31,25%
Poslovni rashodi	1.490.252,00	1.251.738,00	-16,00%	Poslovni rashodi	1.040.368,00	1.459.914,00	40,33%
Financijski prihodi	18,00	9.363,00	51916,67%	Financijski prihodi	40,00	205,00	412,50%
Financijski rashodi	615,00	-	-100,00%	Financijski rashodi	55,00	2,00	-96,36%
Ukupni prihodi	1.782.369,00	1.608.234,00	-9,77%	Ukupni prihodi	1.153.610,00	1.514.135,00	31,25%
Ukupni rashodi	1.490.867,00	1.251.738,00	-16,04%	Ukupni rashodi	1.053.517,00	1.461.069,00	38,68%
Gubitak prije oporezivanja	-	-	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	-	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja	232.152,00	284.740,00	22,65%	Dobit prije oporezivanja	78.095,00	42.453,00	-45,64%
Pekara Nova kapela d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekara Leonardo d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Poslovni prihodi	1.266.930,00	507.025,00	-59,98%	Poslovni prihodi	858.083,00	782.806,00	-8,77%
Poslovni rashodi	1.368.159,00	548.240,00	-59,93%	Poslovni rashodi	811.579,00	770.377,00	-5,08%
Financijski prihodi	110,00	39,00	-64,55%	Financijski prihodi	9.267,00	9.551,00	3,06%
Financijski rashodi	9,00	-	-100,00%	Financijski rashodi	29.562,00	25.280,00	-14,48%
Ukupni prihodi	1.290.030,00	966.650,00	-25,07%	Ukupni prihodi	868.206,00	795.459,00	-8,38%
Ukupni rashodi	1.442.065,00	847.457,00	-41,23%	Ukupni rashodi	841.169,00	795.662,00	-5,41%
Gubitak prije oporezivanja	-152.035,00	119.193,00	178,40%	Gubitak prije oporezivanja	-	203,00	0,00%
Dobit prije oporezivanja	-	-	0,00%	Dobit prije oporezivanja	27.037,00		-100,00%
Pekarnica Europek d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekara Albert d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Poslovni prihodi	645.200,00	803.300,00	24,50%	Poslovni prihodi	800.776,00	761.497,00	-4,91%
Poslovni rashodi	569.655,00	849.191,00	49,07%	Poslovni rashodi	622.982,00	741.318,00	19,00%
Financijski prihodi				Financijski prihodi	9.571,00	25.148,00	162,75%
Financijski rashodi	2.450,00		-100,00%	Financijski rashodi	57,00	40.169,00	70371,93%
Ukupni prihodi	645.200,00	803.300,00	24,50%	Ukupni prihodi	810.347,00	786.645,00	-2,92%
Ukupni rashodi	572.105,00	849.191,00	48,43%	Ukupni rashodi	623.072,00	781.490,00	25,43%
Gubitak prije oporezivanja		-45.891,00	0,00%	Gubitak prije oporezivanja			
Dobit prije oporezivanja	73.095,00	-	-100,00%	Dobit prije oporezivanja	187.275,00	5.115,00	-97,27%

Pekara Istra d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekarnica Nika d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Poslovni prihodi	666.099,00	745.129,00	11,86%	Poslovni prihodi	435.560,00	687.249,00	57,79%
Poslovni rashodi	588.260,00	636.527,00	8,21%	Poslovni rashodi	535.271,00	789.409,00	47,48%
Financijski prihodi	1.601,00	3.015,00	88,32%	Financijski prihodi	32,00	2,00	-93,75%
Financijski rashodi		4.489,00	0,00%	Financijski rashodi	26.881,00	16.877,00	-37,22%
Ukupni prihodi	667.700,00	748.144,00	12,05%	Ukupni prihodi	466.158,00	717.229,00	53,86%
Ukupni rashodi	588.261,00	645.897,00	9,80%	Ukupni rashodi	559.538,00	815.369,00	45,72%
Gubitak prije oporezivanja	-	-	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	93.380,00	98.140,00	-205,10%
Dobit prije oporezivanja	79.439,00	102.247,00	28,71%	Dobit prije oporezivanja	-	-	0,00%
Pekarna Domaći kruh d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekara Jadran d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Poslovni prihodi	1.103.298,00	438.551,00	-60,25%	Poslovni prihodi	598.384,00	588.564,00	-1,64%
Poslovni rashodi	1.020.856,00	720.268,00	-29,44%	Poslovni rashodi	618.374,00	590.312,00	-4,54%
Financijski prihodi	-	-	0,00%	Financijski prihodi	190,00		-100,00%
Financijski rashodi	-	-	0,00%	Financijski rashodi	4.408,00	9.506,00	115,65%
Ukupni prihodi	1.103.298,00	575.615,00	-47,83%	Ukupni prihodi	602.184,00	596.626,00	-0,92%
Ukupni rashodi	1.021.036,00	723.118,00	-29,18%	Ukupni rashodi	624.216,00	599.818,00	-3,91%
Gubitak prije oporezivanja	-	147.503,00	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	22.032,00	3.192,00	-85,51%
Dobit prije oporezivanja	82.262,00		-100,00%	Dobit prije oporezivanja	-		0,00%
Pekara Milaković d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekarnica Ardiane d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Poslovni prihodi	1.447.908,00	423.637,00	-70,74%	Poslovni prihodi	161.655,00	170.177,00	5,27%
Poslovni rashodi	1.306.003,00	322.423,00	-75,31%	Poslovni rashodi	128.519,00	140.385,00	9,23%
Financijski prihodi	3.622,00	329,00	-90,92%	Financijski prihodi		1,00	0,00%
Financijski rashodi	1.450,00	4.509,00	210,97%	Financijski rashodi	958,00	1.593,00	66,28%
Ukupni prihodi	1.451.530,00	428.067,00	-70,51%	Ukupni prihodi	161.655,00	170.178,00	5,27%
Ukupni rashodi	1.317.299,00	326.932,00	-75,18%	Ukupni rashodi	129.477,00	141.978,00	9,65%
Gubitak prije oporezivanja	-	-	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	-	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja	134.231,00	101.135,00	-24,66%	Dobit prije oporezivanja	32.178,00	28.200,00	-12,36%
Prerada d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekara Biškić d.o.o.	2014.	2015.	% promjene
Poslovni prihodi	12.991.994,00	7.906.518,00	-39,14%	Poslovni prihodi	114.623,00	329.018,00	187,04%
Poslovni rashodi	13.414.197,00	8.410.107,00	-37,30%	Poslovni rashodi	169.745,00	391.827,00	130,83%
Financijski prihodi	35.284,00	41.853,00	18,62%	Financijski prihodi	-	14,00	0,00%
Financijski rashodi	148.146,00	45.723,00	-69,14%	Financijski rashodi	-	1,00	0,00%
Ukupni prihodi	13.027.930,00	7.948.375,00	-38,99%	Ukupni prihodi	114.623,00	329.032,00	187,06%
Ukupni rashodi	13.781.803,00	8.584.952,00	-37,71%	Ukupni rashodi	169.745,00	391.828,00	130,83%
Gubitak prije oporezivanja	753.873,00	636.577,00	-15,56%	Gubitak prije oporezivanja	55.122,00	62.796,00	13,92%
Dobit prije oporezivanja	-	-	0,00%	Dobit prije oporezivanja	-	-	0,00%
Pekara Dubrave d.o.o.	2014.	2015.	% promjene	Pekarna Antun d.o.o.	2014.	2015.	% promjene

Poslovni prihodi		3.000,00	0,00%	Poslovni prihodi	1.447.908,00	423.637,00	-70,74%
Poslovni rashodi	1.871,00	34.243,00	1730,20%	Poslovni rashodi	1.306.003,00	322.423,00	-75,31%
Financijski prihodi	3,00	5,00	66,67%	Financijski prihodi	3.622,00	329,00	-90,92%
Financijski rashodi	12,00	122,00	916,67%	Financijski rashodi	1.450,00	4.509,00	210,97%
Ukupni prihodi	3,00	3.005,00	100066,67%	Ukupni prihodi	1.451.530,00	428.067,00	-70,51%
Ukupni rashodi	18.730,00	34.365,00	83,48%	Ukupni rashodi	1.317.299,00	326.932,00	-75,18%
Gubitak prije oporezivanja	18.727,00	31.360,00	67,46%	Gubitak prije oporezivanja	-	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja			0,00%	Dobit prije oporezivanja	134.231,00	101.135,00	-24,66%

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Od analiziranih 30 poduzeća njih 17 je zabilježilo pad poslovnih prihoda u 2015. U odnosu na 2014. Godinu., dok 13 poduzeća je bilježilo rast poslovnih prihoda u 2015. Godini.

U 2014. Godini 21 od 30 poduzeća je ostvarilo dobit, dok je u 2015.godini 19 poduzeća ostvarilo dobit.

Polovica poduzeća od 30 analiziranih je bilježila pad poslovnih rashoda u 2015. U odnosu na 2014., kod ostale polovice je zabilježen rast poslovnih rashoda.

Ukupni prihodi su u 2015. godini rasli kod 14 poduzeća, dok je smanjenje ukupnih prihoda u 2015. U odnosu na 2014. Zabilježeno kod 16 promatranih poduzeća. Slična situacija je sa ukupnim rashodima, tj. 14 poduzeća je bilježilo njihov rast u promatranom razdoblju, dok 15 njih je bilježilo smanjenje.

Kod sedam poduzeća se bilježi pozitivna promjena, tj. rast dobiti prije oporezivanja u 2015 u odnosu na 2014. godinu.

4.8. Vertikalna analiza godišnjih financijskih izvještaja

U ovom poglavlju biti će prikazana vertikalna analiza bilance te računa dobiti i gubitka za 30 odabranih poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha.

Vertikalna analiza pokazuje postotni udjel svake stavke financijskog izvještaja u odnosu na odgovarajući zbroj. Vertikalna analiza se može primijeniti usporedno za više godina, što omogućava usporedbe kroz vrijeme.⁷⁴

⁷⁴ Pervan, I., (2011.) Menadžersko računovodstvo, materijali s predavanja, Ekonomski fakultet Split

Vertikalna analiza zapravo predstavlja usporedbu pojedine pozicije financijskih izvještaja s povezanim pozicijama u istom izvještaju (uobičajeno se bazna pozicija izjednačava sa 100, a druga se izražava kao njen postotak). Vertikalna analiza daje uvid u strukturu izvještaja.⁷⁵

Tablica 18. Vertikalna analiza bilanci za 30 promatranih poduzeća za 2014. I 2015. godinu

Pekara Zlatni klas d.o.o.	2014	Udio (%)	2015	Udio(%)	Euro pek d.o.o.	2014	Udio(%)	2015	Udio(%)
Dugotrajna imovina	2.410,00	2,83%	2.400,00	0,80%	Dugotrajna imovina	83.865,00	21,70%	55.240,00	19,83%
Kratkotrajna imovina	82.622,00	97,17%	296.259,00	99,20%	Kratkotrajna imovina	302.579,00	78,30%	223.270,00	80,17%
Aktiva	85.032,00	100,00%	298.659,00	100,00%	Aktiva	386.444,00	100,00%	278.510,00	100,00%
Kapital	35.720,00	42,01%	159.791,00	53,50%	Kapital	78.459,00	20,30%	32.568,00	11,69%
Dugoročne obveze	24.828,00	29,20%	0	0,00%	Dugoročne obveze		0,00%		0,00%
Kratkoročne obveze	24.484,00	28,79%	138.868,00	46,50%	Kratkoročne obveze	258.855,00	66,98%	245.942,00	88,31%
Pasiva	85.032,00	100,00%	298.659,00	100,00%	Pasiva	386.444,00	100,00%	278.510,00	100,00%
Pekara Leonardo d.o.o.	2014	Udio (%)	2015	Udio(%)	Stil pekarna d.o.o.	2014	Udio(%)	2015	Udio(%)
Dugotrajna imovina	374.058,00	16,48%	366.267,00	16,86%	Dugotrajna imovina	12.006.871,00	69,75%	13.749.527,00	70,34%
Kratkotrajna imovina	1.896.022,00	83,52%	1.806.303,00	83,14%	Kratkotrajna imovina	5.206.233,00	30,25%	5.797.124,00	29,66%
Aktiva	2.270.080,00	100,00%	2.172.570,00	100,00%	Aktiva	17.213.104,00	100,00%	19.546.651,00	100,00%
A	1.206.935,00	53,17%	1.143.291,00	52,62%	Kapital	8.345.062,00	48,48%	8.652.265,00	44,26%
Dugoročne obveze	320.000,00	14,10%	482.165,00	22,19%	Dugoročne obveze	5.045.522,00	29,31%	7.005.770,00	35,84%
Kratkoročne obveze	743.145,00	32,74%	547.114,00	25,18%	Kratkoročne obveze	3.822.520,00	22,21%	3.888.616,00	19,89%
Pasiva	2.270.080,00	100,00%	2.172.570,00	100,00%	Pasiva	17.213.104,00	100,00%	19.546.651,00	100,00%
Imo-pekara d.o.o.	2014	Udio(%)	2015	Udio(%)	Gradska pekara d.o.o.	2014	Udio(%)	2015	Udio(%)
Dugotrajna imovina	3.187.026,00	59,05%	2.639.277,00	55,15%	Dugotrajna imovina	6.394.308,00	69,48%	6.347.167,00	79,59%
Kratkotrajna imovina	2.210.481,00	40,95%	2.146.572,00	44,85%	Kratkotrajna imovina	2.669.130,00	29,00%	1.521.456,00	19,08%
Aktiva	5.397.507,00	100,00%	4.785.849,00	100,00%	Aktiva	9.203.258,00	100,00%	7.974.853,00	100,00%
Kapital	3.002.890,00	55,63%	3.170.128,00	66,24%	Kapital	2.253.408,00	24,48%	2.067.146,00	25,92%
Dugoročne obveze	871.416,00	16,14%	627.834,00	13,12%	Dugoročne obveze	1.072.330,00	11,65%	522.648,00	6,55%
Kratkoročne obveze	1.523.201,00	28,22%	987.887,00	20,64%	Kratkoročne obveze	5.866.652,00	63,75%	5.385.059,00	67,53%
Pasiva	5.397.507,00	100,00%	4.785.849,00	100,00%	Pasiva	9.203.258,00	100,00%	7.974.853,00	100,00%
Pekara Rusica d.o.o.	2014	Udio(%)	2015	Udio(%)	Pekarna Savica d.o.o.	2014	Udio (%)	2015	Udio(%)
Dugotrajna imovina	945.440,00	49,00%	1.535.065,00	61,32%	Dugotrajna imovina	1.534.375,00	95,73%	2.014.680,00	95,73%
Kratkotrajn	968.226,00	51,00%	968.417,00	38,68%	Kratkotrajn	68.400,00	4,27%	81.762,00	4,27%

⁷⁵ Aljinović-Barać, Ž., (2014.): Računovodstvo novčanikih tijekova, Materijali s predavanja, Ekonomski fakultet Split

a imovina					a imovina				
Aktiva	1.913.666,00	100,00%	2.503.482,00	100,00%	Aktiva	1.602.775,00	100,00%	2.096.442,00	100,00%
Kapital	1.415.304,00	74,00%	1.582.067,00	63,19%	Kapital	170.116,00	10,61%	177.880,00	8,48%
Dugoročne obveze	0	0,00%		0,00%	Dugoročne obveze	613.508,00	38,28%	498.832,00	23,79%
Kratkoročne obveze	498.362,00	26,00%	921.415,00	36,81%	Kratkoročne obveze	819.151,00	51,11%	1.419.730,00	67,72%
Pasiva	1.913.666,00	100,00%	2.503.482,00	100,00%	Pasiva	1.602.775,00	100,00%	2.096.442,00	100,00%
Pekara Trnsko d.o.o.	2014	Udio(%)	2015	Udio(%)	Domaći kruh d.o.o.	2014	Udio(%)	2015	Udio(%)
Dugotrajna imovina	185.591,00	15,00%	150.101,00	11,41%	Dugotrajna imovina	0	0,00%	0	0,00%
Kratkotrajna imovina	1.070.023,00	85,00%	1.165.263,00	88,59%	Kratkotrajna imovina	340.157,00	100,00%	77.966,00	100,00%
Aktiva	1.255.614,00	100,00%	1.315.364,00	100,00%	Aktiva	340.157,00	100,00%	77.966,00	100,00%
Kapital	987.012,00	79,00%	999.557,00	75,99%	Kapital	155.181,00	45,62%	7.676,00	9,85%
Dugoročne obveze	0	0,00%	0	0,00%	Dugoročne obveze	0	0,00%	0	0,00%
Kratkoročne obveze	268.602,00	21,00%	315.807,00	24,01%	Kratkoročne obveze	125.176,00	36,80%	70.290,00	90,15%
Pasiva	1.255.614,00	100,00%	1.315.364,00	100,00%	Pasiva	340.157,00	100,00%	77.966,00	100,00%
Pekara Nova kapela	2014	Udio(%)	2015	Udio(%)	Pekara Biškić d.o.o.	2014	Udio(%)	2015	Udio(%)
Dugotrajna imovina	155.748,00	48,00%	66.980,00	14,23%	Dugotrajna imovina	73.375,00	65,45%	81.806,00	70,22%
Kratkotrajna imovina	170.467,00	52,00%	403.778,00	85,77%	Kratkotrajna imovina	38.735,00	34,55%	34.690,00	29,78%
Aktiva	326.215,00	100,00%	470.758,00	100,00%	Aktiva	112.110,00	100,00%	116.496,00	100,00%
Kapital	189.970,00	58,00%	309.163,00	65,67%	Kapital	-52.423,00	46,76%	-115.219,00	-98,90%
Dugoročne obveze	0	0,00%	0	0,00%	Dugoročne obveze	0	0,00%	0	0,00%
Kratkoročne obveze	136.245,00	42,00%	161.595,00	34,33%	Kratkoročne obveze	164.533,00	146,76%	231.715,00	198,90%
Pasiva	326.215,00	100,00%	470.758,00	100,00%	Pasiva	112.110,00	100,00%	116.496,00	100,00%
Dubrave d.o.o.	2014	Udio(%)	2015	Udio(%)	Gold pekara d.o.o.	2014	Udio(%)	2015	Udio(%)
Dugotrajna imovina	37.311,00	96,02%	26.311,00	92,93%	Dugotrajna imovina	36.027,00	47,70%	33.227,00	15,29%
Kratkotrajna imovina	1.546,00	3,98%	2.002,00	7,07%	Kratkotrajna imovina	39.495,00	52,30%	184.034,00	84,71%
Aktiva	38.857,00	100,00%	28.313,00	100,00%	Aktiva	75.522,00	100,00%	217.261,00	100,00%
Kapital	-53.551,00	137,82%	-84.911,00	299,90%	Kapital	38.132,00	50,49%	46.026,00	21,18%
Dugoročne obveze	0	0,00%		0,00%	Dugoročne obveze	0	0,00%	0	0,00%
Kratkoročne obveze	92.408,00	237,82%	113.224,00	399,90%	Kratkoročne obveze	37.390,00	49,51%	171.235,00	78,82%
Pasiva	38.857,00	100,00%	28.313,00	100,00%	Pasiva	75.522,00	100,00%	217.261,00	100,00%
Pekara Krčina d.o.o.	2014	Udio(%)	2015	Udio(%)	Pekara Lović d.o.o.	2014	Udio(%)	2015	Udio(%)
Dugotrajna imovina	815.130,00	17,17%	822.750,00	23,68%	Dugotrajna imovina	294.889,00	21,24%	567.889,00	34,60%
Kratkotrajna imovina	3.931.786,00	82,83%	2.651.945,00	76,32%	Kratkotrajna imovina	1.093.626,00	78,76%	1.073.209,00	65,40%
Aktiva	4.746.916,00	100,00%	3.474.695,00	100,00%	Aktiva	1.388.515,00	100,00%	1.641.098,00	100,00%
Kapital	1.909.879,00	40,23%	1.536.795,00	44,23%	Kapital	769.732,00	55,44%	801.151,00	48,82%

	0		0						
Dugoročne obveze	0	0,00%	0	0,00%	Dugoročne obveze		0,00%		0,00%
Kratkoročne obveze	2.837.037,00	59,77%	1.937.900,00	55,77%	Kratkoročne obveze	68.783,00	4,95%	839.947,00	51,18%
Pasiva	4.746.916,00	100,00%	3.474.695,00	100,00%	Pasiva	1.388.515,00	100,00%	1.641.098,00	100,00%
Pekarnica Ardiane d.o.o.	2014.	Udio (%)	2015.	Udio (%)	Pekarnica Horvat d.o.o.	2014	Udio (%)	2015	Udio (%)
Dugotrajna imovina	-		-	0,00%	Dugotrajna imovina	15.789,00	3,03%	17.865,00	3,29%
Kratkotrajna imovina	98.046,00	100,00%	146.631,00	100,00%	Kratkotrajna imovina	504.702,00	96,97%	524.528,00	96,71%
Aktiva	98.046,00	100,00%	146.631,00	100,00%	Aktiva	520.491,00	100,00%	542.393,00	100,00%
Kapital	26.225,00	26,75%	48.786,00	33,27%	Kapital	276.155,00	53,06%	369.055,00	68,04%
Dugoročne obveze	-	0,00%	-	0,00%	Dugoročne obveze	0	0,00%	0	0,00%
Kratkoročne obveze	71.821,00	73,25%	38.455,00	26,23%	Kratkoročne obveze	144.336,00	27,73%	73.338,00	13,52%
Pasiva	98.046,00	100,00%	146.631,00	100,00%	Pasiva	520.491,00	100,00%	542.393,00	100,00%
Arena pekara d.o.o.	2014	Udio (%)	2015	Udio (%)	Pekara Veronika d.o.o.	2014	Udio (%)	2015	Udio (%)
Dugotrajna imovina	38.129,00	2,93%	249.949,00	13,40%	Dugotrajna imovina	249.675,00	29,90%	97.923,00	14,18%
Kratkotrajna imovina	1.261.831,00	97,07%	1.614.933,00	86,60%	Kratkotrajna imovina	440.948,00	52,80%	386.477,00	55,95%
Aktiva	1.299.960,00	100,00%	1.864.882,00	100,00%	Aktiva	835.096,00	100,00%	690.759,00	100,00%
Kapital	1.074.770,00	82,68%	1.346.106,00	72,18%	Kapital	162.117,00	19,41%	183.008,00	26,49%
Dugoročne obveze	0	0,00%	161.036,00	8,64%	Dugoročne obveze	0	0,00%	0	0,00%
Kratkoročne obveze	225.190,00	17,32%	357.740,00	19,18%	Kratkoročne obveze	672.979,00	80,59%	507.751,00	73,51%
Pasiva	1.299.960,00	100,00%	1.864.882,00	100,00%	Pasiva	835.096,00	100,00%	690.759,00	100,00%
Albert	2014	Udio (%)	2015	Udio (%)	Vita d.o.o.	2014	Udio (%)	2015	Udio (%)
Dugotrajna imovina			65.083,00	17,43%	Dugotrajna imovina	1.647.276,00	80,19%	1.735.794,00	76,43%
Kratkotrajna imovina	252.894,00	100,00%	308.208,00	82,57%	Kratkotrajna imovina	406.849,00	19,81%	535.275,00	23,57%
Aktiva	252.894,00	100,00%	373.291,00	100,00%	Aktiva	2.054.125,00	100,00%	2.271.069,00	100,00%
Kapital	146.857,00	58,07%	143.138,00	38,34%	Kapital	695.330,00	33,85%	930.103,00	40,95%
Dugoročne obveze		0,00%	150.135,00	40,22%	Dugoročne obveze	0	0,00%	0	0,00%
Kratkoročne obveze	106.037,00	41,93%	79.766,00	21,37%	Kratkoročne obveze	1.358.795,00	66,15%	1.340.966,00	59,05%
Pasiva	252.894,00	100,00%	373.291,00	100,00%	Pasiva	2.054.125,00	100,00%	2.271.069,00	100,00%
Pekara Lasić d.o.o.	2014	Udio (%)	2015	Udio (%)	Pekarnica Rina d.o.o.	2014	Udio (%)	2015	Udio (%)
Dugotrajna imovina		0,00%	115.507,00	17,96%	Dugotrajna imovina	12.000,00	1,00%	12.000,00	1,00%
Kratkotrajna imovina	357.484,00	100,00%	327.635,00	50,94%	Kratkotrajna imovina	849.064,00	99,00%	1.227.361,00	99,00%
Aktiva	357.484,00	100,00%	643.142,00	100,00%	Aktiva	861.064,00	100,00%	1.239.361,00	100,00%
Kapital	98.095,00	27,44%	140.548,00	21,85%	Kapital	445.734,00	52,00%	730.474,00	59,00%
Dugoročne obveze		0,00%		0,00%	Dugoročne obveze	0	0,00%	0	0,00%
Kratkoročne obveze	259.389,00	72,56%	502.594,00	78,15%	Kratkoročne obveze	415.330,00	48,00%	508.888,00	41,00%

Pasiva	357.484,00	100,00 %	643.142,00	100,00 %	Pasiva	861.064,00	100,00 %	1.239.362,00	100,00%
pekarnica Nika d.o.o.	2014	Udio (%)	2015	Udio (%)	Pekara Jadran d.o.o.	2014	Udio (%)	2015	Udio (%)
Dugotrajna imovina	2.270.241,00	98,87%	2.159.417,00	98,69%	Dugotrajna imovina	27.000,00	36,62%	21.000,00	45,10%
Kratkotrajna imovina	259.266,00	11,29%	28.644,00	1,31%	Kratkotrajna imovina	46.725,00	63,38%	26.563,00	57,05%
Aktiva	2.296.167,00	100,00 %	2.188.061,00	100,00 %	Aktiva	73.725,00	100,00 %	46.563,00	100,00%
Kapital	-136.677,00	-5,95%	-234.061,00	10,70%	Kapital	-13.021,00	17,66%	-16.212,00	-34,09%
Dugoročne obveze	362005	15,77%	284679	13,01%	Dugoročne obveze		0,00%		0,00%
Kratkoročne obveze	2.070.840,00	90,19%	2.138.199,00	97,72%	Kratkoročne obveze	67.556,00	91,63%	63.775,00	134,09%
Pasiva	2.296.168,00	100,00 %	2.188.061,00	100,00 %	Pasiva	73.725,00	100,00 %	47.563,00	100,00%
Pekara Milaković d.o.o.	2014	Udio(%)	2015	Udio (%)	Pekara Prrda d.o.o.	2014	Udio (%)	2015	Udio (%)
Dugotrajna imovina	139.130,00	23,74%	268.030,00	28,75%	Dugotrajna imovina	27.021.777,00	91,00%	26.635.544,00	91,00%
Kratkotrajna imovina	446.916,00	76,26%	664.196,00	71,25%	Kratkotrajna imovina	2.683.442,00	9,00%	2.470.108,00	8,00%
Aktiva	586.046,00	100,00 %	932.226,00	100,00 %	Aktiva	29.781.213,00	100,00 %	29.186.183,00	100,00%
Kapital	246.909,00	42,57%	327.816,00	35,16%	Kapital	25.475.655,00	86,00%	24.878.624,00	85,00%
Dugoročne obveze	65.436,00	11,28%	52.713,00	5,65%	Dugoročne obveze	2.576.891,00	9,00%	2.537.345,00	9,00%
Kratkoročne obveze	273.701,00	47,19%	551.697,00	59,18%	Kratkoročne obveze	2.576.891,00	9,00%	2.537.345,00	9,00%
Pasiva	580.046,00	100,00 %	932.226,00	100,00 %	Pasiva	29.781.213,00	100,00 %	29.186.183,00	100,00%
Pekarna Antun d.o.o.	2014	Udio (%)	2015	Udio (%)	Pekara Istra d.o.o.	2014	Udio (%)	2014	Udio (%)
Dugotrajna imovina	2.060,00	2,07%	2.060,00	3,41%	Dugotrajna imovina	1.267,00	0,73%	3.127,00	0,95%
Kratkotrajna imovina	97.663,00	97,93%	58.314,00	96,59%	Kratkotrajna imovina	173.080,00	99,27%	327.509,00	99,05%
Aktiva	99.723,00	100,00 %	60.374,00	100,00 %	Aktiva	174.347,00	100,00 %	330.636,00	100,00%
Kapital	70.548,00	70,74%	17.647,00	29,23%	Kapital	116.218,00	66,66%	197.037,00	59,59%
Dugoročne obveze		0,00%		0,00%	Dugoročne obveze		0,00%		0,00%
Kratkoročne obveze	29.175,00	29,26%	42.727,00	70,77%	Kratkoročne obveze	58.132,00	33,34%	133.599,00	40,41%
Pasiva	99.723,00	100,00 %	60.374,00	100,00 %	Pasiva	174.347,00	100,00 %	330.636,00	100,00%

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Promatrajući prethodnu tablicu vidljivo je da kod 70% poduzeća veći udio u ukupnoj aktivi je imala kratkotrajna imovina u odnosu na dugotrajnu imovinu, u promatranom razdoblju odnosu u 2014. Godini.

Dok u 2015.godini 20 poduzeća je imalo veći udio kratkotrajne imovine u odnosu na dugotrajnu u ukupnoj strukturi aktive.

Tri od 30 poduzeća u financijskim izvještajima je objavilo da ne posjeduje dugotrajnu imovinu u 2014., dok su u 2015. Dva poduzeća to objavila.

70 % promatranih poduzeća u svojoj bilanci nije prikazalo da posjeduje dugoročne obveze u 2014. Godini, dok je kod dva poduzeća zabilježen veći udio dugoročnih obveze u odnosu na kratkoročne.

19 poduzeća nije imalo dugoročnih obveza, dok kod pekare Prerada dugoročne i kratkoročne obveze su u istom iznosu, prema podacima iz tablice.

Osam poduzeća je imalo manji udio dugoročnih obveza u ukupnoj pasivi, dok dva poduzeća odnosno Stil-pekarna i Albert su prikazali veće dugoročne obveze u odnosu na kratkoročne.

Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Sljedeća tablica prikazuje vertikalnu analizu računa dobiti i gubitka 30 analiziranih poduzeća koji su registrirani za djelatnost proizvodnje kruha.

Tablica 19. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka za 30 promatranih poduzeća za 2014. i 2015. godinu

Stil pekarna d.o.o.	2014.	Udio (%)	2015.	Udio %	Pekara Trnsko d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)
Poslovni prihodi	22.176.522,00	99,87 %	21.040.543,00	100,00 %	Poslovni prihodi	2.772.071,00	100,00%	3.107.002,00	99,96%
Poslovni rashodi	21.367.174,00	96,23 %	20.285.507,00	96,41 %	Poslovni rashodi	3.097.454,00	111,74%	3.095.101,00	99,58%
Financijski prihodi	27.938,00	0,13%	632,00	0,00%	Financijski prihodi	4,00	0,00%	1.125,00	0,04%
Financijski rashodi	474.110,00	2,14%	357.363,00	1,70%	Financijski rashodi	1.459,00	0,05%	481,00	0,02%
Ukupni prihodi	22.204.460,00	100,00 %	21.041.175,00	100,00 %	Ukupni prihodi	2.772.021,00	100,00%	3.108.127,00	100,00 %
Ukupni rashodi	21.841.284,00	98,36 %	21.841.284,00	103,80 %	Ukupni rashodi	3.098.913,00	111,79%	3.095.582,00	99,60%
Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	326.892,00	11,79%	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja	363.176,00	1,64%	398.305,00	1,89%	Dobit prije oporezivanja	-	0,00%	12.545,00	0,40%
Gradska pekara d.o.o.	2014.	Udio (%)	2015.	Udio %	Pekarna Lović d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)
Poslovni prihodi	10.838.391,00	99,56 %	826.787,00	95,42 %	Poslovni prihodi	2.639.146,00	100,00%	2.654.798,00	100,00 %
Poslovni rashodi	10.866.165,00	99,81 %	718.340,00	82,90 %	Poslovni rashodi	2.420.191,00	91,70%	2.573.613,00	96,94%
Financijski prihodi	48.165,00	0,44%	39.716,00	4,58%	Financijski prihodi		0,00%		0,00%
Financijski rashodi	599.880,00	5,51%	334.425,00	38,59 %	Financijski rashodi	183.105,00	6,94%	40.271,00	1,52%

Ukupni prihodi	10.886.556,00	100,00 %	866.503,00	100,00 %	Ukupni prihodi	2.639.146,00	100,00%	2.654.798,00	100,00 %
Ukupni rashodi	11.466.046,00	105,32 %	1.052.765,00	121,50 %	Ukupni rashodi	2.603.296,00	98,64%	2.613.884,00	98,46%
Gubitak prije oporezivanja	579.489,00	5,32%	186.262,00	21,50 %	Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja		0,00%		0,00%	Dobit prije oporezivanja	35.850,00	1,36%	40.914,00	1,54%
Pekara Prerada d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)	Arena pekara d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)
Poslovni prihodi	12.991.994,00	99,72 %	7.906.518,00	99,47 %	Poslovni prihodi	2.376.492,00	98,68%	2.277.779,00	98,41%
Poslovni rashodi	13.414.197,00	102,96 %	8.410.107,00	105,81 %	Poslovni rashodi	1.750.120,00	72,67%	1.965.102,00	84,90%
Financijski prihodi	35.284,00	0,27%	41.853,00	0,53%	Financijski prihodi	31.690,00	1,32%	25.589,00	1,11%
Financijski rashodi	148.146,00	1,14%	45.723,00	0,58%	Financijski rashodi	17.789,00	0,74%	-	0,00%
Ukupni prihodi	13.027.930,00	100,00 %	7.948.375,00	100,00 %	Ukupni prihodi	2.408.182,00	100,00%	2.314.549,00	100,00 %
Ukupni rashodi	13.781.803,00	105,79 %	8.584.952,00	108,01 %	Ukupni rashodi	167.909,00	6,97%	1.972.287,00	85,21%
Gubitak prije oporezivanja	753.873,00	5,79%	636.577,00	8,01%	Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%	Dobit prije oporezivanja	640.273,00	26,59%	342.262,00	14,79%
Pekara Rusica d.o.o.	2014.	Udio (%)	2015.	Udio (%)	Krčina d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)
Poslovni prihodi	5.274.609,00	100,00 %	4.836.617,00	100,00 %	Poslovni prihodi	3.337.711,00	100,00%	2.253.573,00	100,00 %
Poslovni rashodi	4.639.468,00	87,96 %	4.615.561,00	95,43 %	Poslovni rashodi	3.401.556,00	101,91%	2.607.478,00	115,70 %
Financijski prihodi	-	0,00%	-	0,00%	Financijski prihodi	-	0,00%	-	0,00%
Financijski rashodi	-	0,00%	-	0,00%	Financijski rashodi	14.913,00	0,45%	19.179,00	0,85%
Ukupni prihodi	5.274.609,00	100,00 %	4.836.618,00	100,00 %	Ukupni prihodi	3.337.711,00	100,00%	2.253.573,00	100,00 %
Ukupni rashodi	4.639.468,00	87,96 %	4.615.561,00	95,43 %	Ukupni rashodi	3.416.469,00	102,36%	2.626.657,00	116,56 %
Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	78.758,00	2,36%	373.084,00	16,56%
Dobit prije oporezivanja	635.141,00	12,04 %	221.057,00	4,57%	Dobit prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%
Pekara Veronika d.o.o.	2014.	Udio (%)	2015.	Udio (%)	Pekarna Gold d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)
Poslovni prihodi	3.545.973,00	98,23 %	3.590.053,00	99,03 %	Poslovni prihodi	270.965,00	100,00%	1.007.640,00	100,00 %
Poslovni rashodi	3.546.843,00	98,26 %	3.593.539,00	99,13 %	Poslovni rashodi	247.659,00	91,40%	995.821,00	98,83%

Financijski prihodi	793,00	0,02%	250,00	0,01%	Financijski prihodi	-	0,00%	2,00	0,00%
Financijski rashodi	13.005,00	0,36%	5.553,00	0,15%	Financijski rashodi	641,00	0,24%	1.952,00	0,19%
Ukupni prihodi	3.609.684,00	100,00%	3.625.206,00	100,00%	Ukupni prihodi	270.965,00	100,00%	1.007.642,00	100,00%
Ukupni rashodi	3.576.281,00	99,07%	3.599.092,00	99,28%	Ukupni rashodi	248.300,00	91,64%	997.773,00	99,02%
Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja	33.403,00	0,93%	26.114,00	0,72%	Dobit prije oporezivanja	22.665,00	8,36%	9.869,00	0,98%
Imo-pekarara d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)	Pekarna Savica d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)
Poslovni prihodi	1.775.578,00	98,08%	3.517.703,00	100,00%	Poslovni prihodi	1.812.002,00	100,00%	2.001.391,00	100,00%
Poslovni rashodi	1.630.814,00	90,08%	2.119.156,00	60,24%	Poslovni rashodi	1.781.732,00	98,33%	1.952.012,00	97,53%
Financijski prihodi	54.796,00	3,03%	-	0,00%	Financijski prihodi	6,00	0,00%	13,00	0,00%
Financijski rashodi	94.845,00	5,24%	875.310,00	24,88%	Financijski rashodi	1.871,00	0,10%	34.501,00	1,72%
Ukupni prihodi	1.810.374,00	100,00%	3.517.703,00	100,00%	Ukupni prihodi	1.812.008,00	100,00%	2.001.404,00	100,00%
Ukupni rashodi	1.725.659,00	95,32%	3.308.656,00	94,06%	Ukupni rashodi	1.783.603,00	98,43%	1.986.513,00	99,26%
Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja	18.183,00	1,00%	41.809,00	1,19%	Dobit prije oporezivanja	28.405,00	1,57%	14.891,00	0,74%
Pekarna Vita d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)	Pekarna Zlatni klas d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)
Poslovni prihodi	3.440.096,00	99,98%	3.200.127,00	99,99%	Poslovni prihodi	2.334.968,00	91,02%	1.769.295,00	98,14%
Poslovni rashodi	3.223.814,00	93,69%	2.883.850,00	90,11%	Poslovni rashodi	1.970.157,00	76,80%	1.811.664,00	100,50%
Financijski prihodi	774,00	0,02%	412,00	0,01%	Financijski prihodi	30.936,00	1,21%	33.442,00	1,86%
Financijski rashodi	6.074,00	0,18%	14.744,00	0,46%	Financijski rashodi	38.990,00	1,52%	54.717,00	3,04%
Ukupni prihodi	3.440.840,00	100,00%	3.200.539,00	100,00%	Ukupni prihodi	2.565.257,00	100,00%	1.802.737,00	100,00%
Ukupni rashodi	3.229.888,00	93,87%	2.898.594,00	90,57%	Ukupni rashodi	2.009.147,00	78,32%	1.866.381,00	103,53%
Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	63.644,00	3,53%
Dobit prije oporezivanja	210.982,00	6,13%	301.945,00	9,43%	Dobit prije oporezivanja	556.110,00	21,68%	-	0,00%
Pekarnica Horvat d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)	Pekarnica Rina d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)
Poslovni prihodi	1.625.331,00	99,97%	1.574.997,00	99,99%	Poslovni prihodi	1.782.351,00	100,00%	1.598.871,00	99,42%
Poslovni		85,10		91,95	Poslovni		83,61%		77,83%

rashodi	1.383.459,00	%	1.448.261,00	%	rashodi	1.490.252,00		1.251.738,00	
Financijski prihodi	428,00	0,03%	86,00	0,01%	Financijski prihodi	18,00	0,00%	9.363,00	0,58%
Financijski rashodi	8.906,00	0,55%	284,00	0,02%	Financijski rashodi	615,00	0,03%	-	0,00%
Ukupni prihodi	1.625.759,00	100,00%	1.575.083,00	100,00%	Ukupni prihodi	1.782.369,00	100,00%	1.608.234,00	100,00%
Ukupni rashodi	1.506.280,00	92,65%	1.448.545,00	91,97%	Ukupni rashodi	1.490.867,00	83,65%	1.251.738,00	77,83%
Gubitak prije oporezivanja	-	-	-	-	Gubitak prije oporezivanja	-	-	-	-
Dobit nakon oporezivanja	119.479,00	7,35%	126.538,00	8,03%	Dobit prije oporezivanja	291.502,00	16,35%	356.496,00	22,17%
Pekara Lasić d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)	Pekara Nova kapela d.o.o.	2014.	Udio (%)	2015.	Udio(%)
Poslovni prihodi	1.153.453,00	99,99%	1.513.929,00	99,99%	Poslovni prihodi	1.266.930,00	98,21%	507.025,00	52,45%
Poslovni rashodi	1.040.368,00	90,18%	1.459.914,00	96,42%	Poslovni rashodi	1.368.159,00	106,06%	548.240,00	56,72%
Financijski prihodi	40,00	0,00%	205,00	0,01%	Financijski prihodi	110,00	0,01%	39,00	0,00%
Financijski rashodi	55,00	0,00%	2,00	0,00%	Financijski rashodi	9,00	0,00%	-	0,00%
Ukupni prihodi	1.153.610,00	100,00%	1.514.135,00	100,00%	Ukupni prihodi	1.290.030,00	100,00%	966.650,00	100,00%
Ukupni rashodi	1.053.517,00	91,32%	1.461.069,00	96,50%	Ukupni rashodi	1.442.065,00	111,79%	847.457,00	87,67%
Gubitak prije oporezivanja	-	-	-	-	Gubitak prije oporezivanja	152.035,00	11,79%	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja	100.093,00	8,68%	53.066,00	3,50%	Dobit prije oporezivanja	-	0,00%	119.193,00	12,33%
Pekara Leonardo d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)	Pekarnica Euro-pek d.o.o.	2014.	Udio (%)	2015.	Udio(%)
Poslovni prihodi	858.083,00	98,83%	782.806,00	98,41%	Poslovni prihodi	645.200,00	100,00%	803.300,00	100,00%
Poslovni rashodi	811.579,00	93,48%	770.377,00	96,85%	Poslovni rashodi	569.655,00	88,29%	849.191,00	105,71%
Financijski prihodi	9.267,00	1,07%	9.551,00	1,20%	Financijski prihodi	-	0,00%	-	0,00%
Financijski rashodi	29.562,00	3,40%	25.280,00	3,18%	Financijski rashodi	2.450,00	0,38%	-	0,00%
Ukupni prihodi	868.206,00	100,00%	795.459,00	100,00%	Ukupni prihodi	645.200,00	100,00%	803.300,00	100,00%
Ukupni rashodi	841.169,00	96,89%	795.662,00	100,03%	Ukupni rashodi	572.105,00	88,67%	849.191,00	105,71%
Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	203,00	-0,03%	Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	45.891,00	5,71%
Dobit prije oporezivanja	27.037,00	3,11%	-	0,00%	Dobit prije oporezivanja	73.095,00	11,33%	-	0,00%
Pekara Albert d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)	Pekara Istra d.o.o.	2014	Udio(%)	2015.	Udio(%)

Poslovni prihodi	800.776,00	98,82 %	761.497,00	96,80 %	Poslovni prihodi	666.099,00	99,76%	745.129,00	99,60%
Poslovni rashodi	622.982,00	76,88 %	741.318,00	94,24 %	Poslovni rashodi	588.260,00	88,10%	636.527,00	85,08%
Financijski prihodi	9.571,00	1,18%	25.148,00	3,20%	Financijski prihodi	1.601,00	0,24%	3.015,00	0,40%
Financijski rashodi	57,00	0,01%	40.169,00	5,11%	Financijski rashodi	-	0,00%	4.489,00	0,60%
Ukupni prihodi	810.347,00	100,00 %	786.645,00	100,00 %	Ukupni prihodi	667.700,00	100,00%	748.144,00	100,00 %
Ukupni rashodi	623.072,00	76,89 %	781.490,00	99,34 %	Ukupni rashodi	588.261,00	88,10%	645.897,00	86,33%
Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja	187.275,00	23,11 %	5.115,00	0,65%	Dobit prije oporezivanja	79.439,00	11,90%	102.247,00	13,67%
Pekarnica Nika d.o.o.	2014	Udio(%)	2015.	Udio(%)	Pekarna Domaći kruh d.o.o.	2014	Udio (%)	2015.	Udio(%)
Poslovni prihodi	435.560,00	93,44 %	687.249,00	95,82 %	Poslovni prihodi	1.103.298,00	100,00%	438.551,00	76,19%
Poslovni rashodi	535.271,00	114,83 %	789.409,00	110,06 %	Poslovni rashodi	1.020.856,00	92,53%	720.268,00	125,13 %
Financijski prihodi	32,00	0,01%	2,00	0,00%	Financijski prihodi	-	0,00%	-	0,00%
Financijski rashodi	26.881,00	5,77%	16.877,00	2,35%	Financijski rashodi	-	0,00%	-	0,00%
Ukupni prihodi	466.158,00	100,00 %	717.229,00	100,00 %	Ukupni prihodi	1.103.298,00	100,00%	575.615,00	100,00 %
Ukupni rashodi	559.538,00	120,03 %	815.369,00	113,68 %	Ukupni rashodi	1.021.036,00	92,54%	723.118,00	125,63 %
Gubitak prije oporezivanja	93.380,00	20,03 %	98.140,00	13,68 %	Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	147.503,00	25,63%
Dobit prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%	Dobit prije oporezivanja	82.262,00	7,46%	-	0,00%
Pekara Jadran d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)	Pekara Milaković d.o.o.	2014.	Udio (%)	2015.	Udio(%)
Poslovni prihodi	598.384,00	99,37 %	588.564,00	98,65 %	Poslovni prihodi	1.447.908,00	99,75%	423.637,00	98,97%
Poslovni rashodi	618.374,00	102,69 %	590.312,00	98,94 %	Poslovni rashodi	1.306.003,00	89,97%	322.423,00	75,32%
Financijski prihodi	190,00	0,03%	-	0,00%	Financijski prihodi	3.622,00	0,25%	329,00	0,08%
Financijski rashodi	4.408,00	0,73%	9.506,00	1,59%	Financijski rashodi	1.450,00	0,10%	4.509,00	1,05%
Ukupni prihodi	602.184,00	100,00 %	596.626,00	100,00 %	Ukupni prihodi	1.451.530,00	100,00%	428.067,00	100,00 %
Ukupni rashodi	624.216,00	103,66 %	599.818,00	100,54 %	Ukupni rashodi	1.317.299,00	90,75%	326.932,00	76,37%
Gubitak prije oporezivanja	22.032,00	3,66%	3.192,00	0,54%	Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%
Dobit prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%	Dobit prije oporezivanja	134.231,00	9,25%	101.135,00	23,63%

a						0		0	
Pekarna Antun d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)	Pekara Biškić d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio (%)
Poslovni prihodi	1.447.908,00	99,75 %	423.637,00	98,97 %	Poslovni prihodi	114.623,00	100,00%	329.018,00	100,00 %
Poslovni rashodi	1.306.003,00	89,97 %	322.423,00	75,32 %	Poslovni rashodi	169.745,00	148,09%	391.827,00	119,08 %
Financijski prihodi	3.622,00	0,25%	329,00	0,08%	Financijski prihodi	-	0,00%	14,00	0,00%
Financijski rashodi	1.450,00	0,10%	4.509,00	1,05%	Financijski rashodi	-	0,00%	1,00	0,00%
Ukupni prihodi	1.451.530,00	100,00 %	428.067,00	100,00 %	Ukupni prihodi	114.623,00	100,00%	329.032,00	100,00 %
Ukupni rashodi	1.317.299,00	90,75 %	326.932,00	76,37 %	Ukupni rashodi	169.745,00	148,09%	391.828,00	119,09 %
Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	55.122,00	48,09%	62.796,00	19,09%
Dobit prije oporezivanja	134.231,00	9,25%	101.135,00	23,63 %	Dobit prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%
Pekarnica Ardiane d.o.o.	2014.	Udio(%)	2015.	Udio(%)	Pekara Dubrave d.o.o.	2014.	Udio (%)	2015.	Udio (%)
Poslovni prihodi	161.655,00	100,00 %	170.177,00	100,00 %	Poslovni prihodi		0,00%	3.000,00	99,83%
Poslovni rashodi	128.519,00	79,50 %	140.385,00	82,49 %	Poslovni rashodi	1.871,00	62366,67 %	34243	1139,53 %
Financijski prihodi		0,00%	1,00	0,00%	Financijski prihodi	3,00	100,00%	5,00	0,17%
Financijski rashodi	958,00	0,59%	1.593,00	0,94%	Financijski rashodi	12,00	400,00%	122,00	4,06%
Ukupni prihodi	161.655,00	100,00 %	170.178,00	100,00 %	Ukupni prihodi	3,00	100,00%	3.005,00	100,00 %
Ukupni rashodi	129.477,00	80,09 %	141.978,00	83,43 %	Ukupni rashodi	18.730,00	624333,33 %	34.365,00	1143,59 %
Gubitak prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%	Gubitak prije oporezivanja	18.727,00	624233,33 %	31.360,00	1043,59 %
Dobit prije oporezivanja	32.178,00	19,91 %	28.200,00	16,57 %	Dobit prije oporezivanja	-	0,00%	-	0,00%

Izvor: izrada autorice prema podacima FINA - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Na temelju prethodne tablice može se zaključiti da kod većine promatranih poduzeća najveći udio u ukupnim prihodima imaju poslovni prihodi, te da najveći udio u ukupnim rashodima čine poslovni rashodi, u 2014. I 2015. godini.

Sedam od trideset poduzeća u 2014. Godini su prikazali da nisu imali financijske prihode, dok su tri poduzeća prikazali da nisu imali financijske rashode u 2014. Godini.

U 2015. Također sedam poduzeća je prikazalo da ne posjeduje financijske prihode, dok ih 5 nije posjedovalo financijske rashode.

Dobit prije oporezivanja je u 2014. Ostvarilo 21 od 30 promatranih poduzeća, dok njih 9 je ostvarilo gubitak.

U 2015. Godini 19 poduzeća odnosno 63% je ostvarilo dobit prije oporezivanja, dok je ostalih 30% zabilježilo gubitak u poslovanju.

4. ZAKLJUČAK

Računovodstvo predstavlja evidentiranje, klasificiranje i sumiranje u novcu izraženih transakcija koje su se dogodile u poslovanju. Pri računovodstvenom postupanju važno je uzeti zakonske odredbe koje uređuju poslovanje djelatnosti te upoznati proces proizvodnje kako bi se definirali potrebni dokumenti te osiguralo pravovremeno praćenje poslovanja na temelju knjigovodstvenih isprava. U proizvodnim poduzećima glavni zadatak računovođe je praćenje, analiziranje te raspored troškova.

U svakom poslovanju proizvodnja predstavlja jednu od važnijih funkcija, od nje zavise sve druge funkcije u poduzeću. Za proces proizvodnje je bitna dostupnost faktora koji su potrebni za izradu outputa, kvalitetna oprema te stručnost osoblja. Također je važno kontinuirano unaprijeđivati procese, usmjeriti se na kvalitetu proizvoda te pratiti troškove odnosno nastojati racionalizirati troškove.

U pekarskoj djelatnosti proizvodnja se odnosi na proizvodnju prehrambenih namirnica koje nisu dugog vijeka trajanja pa se ne skladište, osim ako se poduzeće ne bavi proizvodnjom keksa i tjestenine ili nekih sličnih proizvoda, kruh peciva i slični proizvodi odmah se otpremaju u vlastite prodavaonice ili posrednicima za prodaju .

U radu su prikazani procesi nabave i utroška sirovina i materijala, rasporedi troškova te proces povrata pekarskih proizvoda kao i specifičnosti pekarske djelatnosti u odnosu na druge djelatnosti, koje se uglavnom odnose na vođenje knjige KEUB u koju se odmah po primitku brašna u objekt u roku 12 sati moraju upisati proizvedene količine pekarskih proizvoda koje su proizvedene taj dan. Specifičnost pekarske djelatnosti i je povrat pekarskih proizvoda s kojima pekari najčešće postupaju tako da ga prodaju kao „stari kruh“ sa sniženom cijenom.

Također je prikazana komparativna analiza 30 poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha, odnosno prikazani su određeni pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, pokazatelji aktivnosti, pokazatelji profitabilnosti te pokazatelji ekonomičnosti. Važnost samih pokazatelja se ogleda u tome da se njima zapravo mjeri kvaliteta poslovanja. Pokazatelji likvidnosti, zaduženosti i aktivnosti su usmjereni na sigurnost poslovanja, dok ekonomičnosti i profitabilnosti usmjereni na uspješnost poslovanja. U radu nisu prikazani svi pokazatelji zbog nedostupnosti podataka.

U radu se nalaze vertikalna analiza (koja predstavlja usporedbu financijskih podataka tj. pozicija u financijskim izvještajima u jednoj godini) i horizontalna analiza (koja se odnosi na

usporedbu podataka da bi se otkrile promjene pozicija u financijskim izvještajima u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu) bilanci te računa dobiti i gubitka za 30 analiziranih poduzeća iz djelatnosti proizvodnje kruha za 2014. I 2015. godinu.

Od analiziranih poduzeća Stil-pekarna je u oba razdoblja ostvarila najviši iznos prihoda, te najviše dobiti prije oporezivanja u 2015. Godini. U 2014.najviše dobiti ostvarila je Arena pekara.

Od promatranih 30 poduzeća prema podacima za 2014. godinu samo je 9 poduzeća ostvarilo negativan poslovni rezultat, dok su ostala poduzeća poslovala s dobitkom.

U 2015. godini 19 analiziranih poduzeća odnosno 63% je ostvarilo dobit prije oporezivanja, dok je ostalih 11 zabilježilo gubitak u poslovanju.

Sama analiza financijskih izvještaja je važna zbog toga što financijski izvještaji sadrže sve potrebne informacije o poslovanju promatranoga poduzeća, te pomažu odgovornim osobama u donošenju odluka.

Vrlo je važno da pri interpretacijama pokazatelja se određeni pokazatelji ne promatraju zasebno jer bi se tako mogla dobiti kriva slika o poslovanju poduzeća.

LITERATURA:

Knjige:

1. Belak, V.,(1995.)Menadžersko računovodstvo , RRiF, Zagreb, str .93
2. Belak, V. (2006.): Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zgombić &partneri, Zagreb, str. 3.
3. Grubišić, D. (2004.): Poslovna ekonomija, Ekonomski fakultet Split, str. 130
4. Grupa autora (2003): HZRiFD, Zagreb, str. 382-401
5. Kekez, F., (2002.) Proizvodni sustavi, Strojarski sustavi, Slavonski brod, str. 44.
6. Skupina autora, (2009.): Računovodstvo proizvodnje, RRIF, Zagreb, str. 2. – str.202.
7. Skupina autora (2011): Upravljačko računovodstvo, Računovodstvo i financije, Zagreb, str. 175., 176.
8. Vuk J.,(2014.): Posebnosti godišnjih financijskih izvještaja u proizvodnoj djelatnosti, RRIF, Zagreb str. 94.
9. Vidučić, LJ.,(2008.): Financijski menadžment, RRiF,Zagreb, str.391
10. Vujević, I., (2009): Analiza financijskih izvještaja, Ekonomski fakultet Split, Split, str. 35.
11. Žager K., Žager L.:(2008.) Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, str.205.-str .248.

Interna skripta:

12. Aljinović-Barać, Ž., (2014.): računovodstvo novčanih tijekova, Materijali s predavanja, Ekonomski fakultet Split
13. Pervan, I., (2011.) Menadžersko računovodstvo, materijali s predavanja, Ekonomski fakultet Split
14. Rogošić A., (2016.):Upravljanje zalihama – računovodstveni aspekti, materijali s predavanja, Ekonomski fakultet Split
15. Šodan, S. (2015.)Financijska analiza poslovanja, materijali s predavanja, Ekonomski fakultet Split

Pravilnik/zakon:

16. Ministarstvo financija (2015.): Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, Zagreb

17. Narodne novine, (2017.) :Zakon o porezu na dobit, Narodne novine, Zagreb, br.177/04-115/16.
18. Narodne novine,(2017.) Zakon o porezu na dodanu vrijednost,Narodne novine, Zagreb, br.73-13-115/16,
19. Narodne novine, (2015.): Zakon o računovodstvu, Narodne novine, Zagreb,br. 78/15-78/15.
20. Narodne novine, (2014.): Zakon o trgovini, Narodne novine, Zagreb, br. 87/08-30/14.
21. Narodne novine, (2015.) :Zakon o zaštiti potrošača, Narodne novine, Zagreb, br.79/07-41/14 .
22. Odbor za standarde financijskog izvještavanja (2008.): Odluka o objavljivanju hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Zagreb.

Izvori s interneta:

23. FINA (2015), RGFI - javna objava [Internet], Raspoloživo na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>
24. Financijska analiza (Internet) raspoloživo na : https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza_financijski_pokazatelji.pdf
25. HSFI, Narodne novine, (2015.), [Internet], dostupno na: http://www.osfi.hr/Uploads/1/2/136/137/Hrvatski_standardi_financijskog_izvjestavanja.pdf
26. Pupavac, D., (2011.):Suvremeni pristupi upravljanju zaliha,[Internet], raspoloživo na: <http://www.efos.unios.hr/repec/osi/bulimm/PDF/BusinessLogisticsinModernManagement11/blimm1104.pdf>
27. Tušek B. Računovodstveno praćenje obračuna proizvodnje, [Internet], raspoloživo na: <http://web.efzg.hr/dok/RAC/btusek/rac/12.%20RA%C4%8CUNOVODSTVENO%20RA%C4%86ENJE%20OBRA%C4%8CUNA%20PROIZVODNJE.pdf>
28. Tušek, B., Računovodstveno praćenje, rashoda, prihoda i utvrđivanje rezultata poslovanja, [Internet], raspoloživo na: <http://web.efzg.hr/dok/RAC/btusek/rac/13.%20RA%C4%8CUNOVODSTVENO%20RA%C4%86ENJE%20RASHODA.%20PRIHODA%20I%20REZULTATA%20POSLOVANJA.pdf>

Časopisi

29. Crikveni T.,(2011): Računovodstvo pekarske djelatnosti, Računovodstvo, revizija i financije, br.8., str 25- str. 33.
30. Perčević H.,(2010.), Obračun troškova po radnom nalogu uz primjenu MRS-a 2 i HSFI-ja 10, Računovodstvo, Revizija i financije, br 12.str.73.
31. Perčević H., (2010.) Specifičnosti procesnog sustava obračuna troškova, Računovodstvo i financije , br.11 str. 84. – str. 86.

SAŽETAK

Tema ovoga rada je računovodstveno praćenje pekarske djelatnosti. Pekarska djelatnost se odnosi na proizvodnju kruha koji je jedna od egzistencijalnih namirnica.

Proces počinje pripremom potrebnih sastavnica, te procesom izrade proizvoda odnosno kruha, peciva i sličnih proizvoda. Proizvodi u pekarskoj proizvodnji se ne drže na zalihama već se odmah otpremaju.

U radu je prikazan i regulatorni okvir računovodstva proizvodnje, te specifičnosti računovodstva pekarske djelatnosti u odnosu na druge, koje su uglavnom odnose na knjigu KEUB te povrat pekarskih proizvoda

U ovom radu su izračunati i interpretirani pokazatelji likvidnosti, ekonomičnosti, zaduženosti, aktivnosti te pokazatelji profitabilnosti. Također se u radu nalaze vertikalna i horizontalna analiza bilance te računa dobiti i gubitaka za 2014. I 2015. godinu za 30 promatranih poduzeća.

Ključne riječi:

Proizvodnja

Kruh

Računovodstvo

SUMMARY

Topic of the final work was accounting of bakery products.

In first part of this final work is presented regulatory framework of bakery products. Bakery activities produce bread that is essential food for people.

Process begins preparations of components which are needed, and next is process of production bread, rolls, and similar goods. Goods in bakery products are not held in the warehouse, because they are immediately sent to the customer.

In this final work is shown regulatory framework accounting of products, and specific accounting of bakery products which includes book of record consumption flour and return of product.

In final work are shown liquidity indicators, indicators of economics, indicators of indebtedness, activity indicators and profitability indicators. Also in final work are vertical analysis and horizontal analysis of balance and of profit and loss accounts for 2014 and 2015. Year for 30 analyzed companies.

Keywords:

Products,

Bread,

Accounting

POPIS TABLICA :

Tablica 1.: Pokazatelj trenutne likvidnosti.....	25
Tablica 2.: Koeficijent tekuće likvidnosti.....	26
Tablica3.:Koeficijent ubrzane likvidnosti.....	28
Tablica 4.:Koeficijent financijske stabilnosti.....	29
Tablica 5.: Neto radni kapital.....	31
Tablica 6.: Koeficijent zaduženosti.....	33
Tablica 7.:Koeficijent vlastitog financiranja.....	34
Tablica 8.: Koeficijent financiranja.....	35
Tablica 9.: Koeficijent obrtaja ukupne imovine.....	37
Tablica 10.: Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine.....	38
Tablica 11.: Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine.....	39
Tablica 12.:Ekonomičnost ukupnog poslovanja.....	41
Tablica 13.: Ekonomičnost poslovnih aktivnosti.....	42
Tablica 14.:Rentabilnost imovine.....	43
Tablica 15.: Rentabilnost glavnice.....	45
Tablica 16: Tablica 16. Horizontalna analiza bilanci za 30 promatranih poduzeća za 2014. I 2015. godinu.....	46
Tablica 17.: Tablica 17. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka za 30 promatranih poduzeća za 2014. I 2015. godinu.....	50
Tablica 18.: Tablica 18. Vertikalna analiza bilanci za 30 promatranih poduzeća za 2014. I 2015. godinu.....	55
Tablica 19.: Tablica 19. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka za 30 promatranih poduzeća za 2014. I 2015. godinu.....	59

